
Jerzy Przeracki

GENEALOGIA RODZINY JĘDRYCKICH Z BISKUPCA

Słowa kluczowe: rodzina Jędryckich, genealogia warmińskich rodzin, mieszkańcy miast warmińskich, Biskupiec Warmiński

Schlüsselwörter: Familie Jędrycki, Genealogie der ermländischen Familien, Einwohner der ermländischen Städte, Bischofsburg

Keywords: the Jędrycki family, genealogy of families of Warmia, city dwellers of Warmia, Biskupiec Warmiński

INSTYTUT PÓŁNOCNY
IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO

W 1986 r. Janusz Jasiński wydał drukiem pamiętnik Franciszka Liedera¹, w którym m.in. – w związku z pracą nauczycielską jego ojca, Jana Liedera, w Biesowie – pojawia się sylwetka następcy ojca w tamtejszej szkole, Józefa Jędryckiego, wywodzącego się z Biskupca. Postać ta dała autorowi niniejszego artykułu asumpt do przedstawienia powiązań rodzinnych biskupieckiej gałęzi Jędryckich (osoby o tym nazwisku spotykamy także w innych miastach warmińskich).

Istotnym uzupełnieniem dla naszego tematu są dane zawarte w zachowanych księgach metrykalnych parafii Biesowo: księdze zmarłych z lat 1798–1847 (sygn. 30a), przechowywanej w Sächsisches Staatsarchiv. Staatsarchiv Leipzig 21962 – Familiengeschichtliche Sammlungen des Reichssippenamtes. Kirchenbücher, Nr. KB Ostpreussen 0030a² oraz w innych tamtejszych księgach metrykalnych znajdujących się od 2002 r. w Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie.

¹ F. Lieder, *Warmia moich młodych lat*, szkic historyczny i oprac. J. Jasiński, Olsztyn 1986 (tytuł pamiętnika pochodzi od wydawcy).

² W tym miejscu chciałbym uprzejmie podziękować Dyrekcji Sächsisches Staatsarchiv. Staatsarchiv Leipzig za zgodę na przeprowadzenie w przechowywanych tam księgach parafii Biesowo kwerendy dotyczącej członków rodzin Liederów i Jędryckich. Szczególnie gorące podziękowania i wyrazy szacunku zechce przyjąć archiwista Pan Dr Thoralf Handke, który nie szczędził trudu ani czasu i w odpowiedzi na moje kilkakrotne zapytania kierowane e-mailem cierpliwie wyszukał informacje dotyczące m.in. dat śmierci trojga najstarszych dzieci ślubnych Józefa i Zuzanny Jędryckich, jak też podał umiejscowienie tych zapisek w księdze metrykalnej biesowskiej. Dzięki Jego zrozumieniu, życzliwej pomocy i godnemu uznaniu zaangażowaniu mogłem uzupełnić ten artykuł, pełniej i dokładniej prezentując niektóre istotne dla tematu kwestie genealogiczne.

* * *

Według Franciszka, jego ojciec – Jan Lieder – sprowadził się w 1786 r. do Biesowa i objął tam obowiązki organisty, zakrystiana i nauczyciela. Jego następcą na stanowisku nauczyciela szkoły w Biesowie został w 1829 r. (a właściwie od Wielkanocy 1830) urodzony w Biskupcu, liczący wówczas dwadzieścia jeden lat, mówiący po polsku i po niemiecku Jędrzycki/Jędrzyjewski, który wkrótce ponoć postradał zmysły.

Biskupieckie i biesowskie księgi metrykalne pozwalają na przybliżenie postaci tegoż Józefa (jego imienia pamiętnikarz nie znał), jego wstępnych i całej rodziny Jędrzyckich. Poniższy wywód można potraktować jako swoistą prezentację znaczących możliwości badawczych w dziedzinie genealogii rodzin mieszkańców miast warmińskich czasów nowożytnych i związanych z tym zagadnień narodowościowych na bazie zachowanych ksiąg metrykalnych. Szczególnie personalia chrzestnych i świadków na ślubach zaprezentowanych tu osób dostarczają ciekawych danych na temat powiązań rodzinnych i społecznych mieszkańców Biskupca w drugiej połowie XVIII i w XIX stuleciu.

IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO

* * *

Najprawdopodobniej protoplastą rodu na gruncie biskupieckim był syn gospodarza Mateusza z Rzecka (Ridbach/Rydbach) w komornictwie jeziorańskim, Michał Jędrejec/Jędrejek/Jędricki/Jendrycki, który 25 października 1723 r. ożenił się w Biskupcu z Gertrudą z domu Wilk, córką tamtejszego obywatela Piotra³. Z tego związku urodziło się siedmioro dzieci: Helena (20 lipca 1724⁴, zmarła 9 czerwca 1732⁵); Katarzyna (25 stycznia 1726⁶); Anna (13 stycznia 1727⁷, 16 listopada 1750 wyszła za mąż za Jana Kupczyka⁸); Łucja (17 grudnia 1729⁹, 16 lipca 1752 wyszła za mąż za Łukasza Kurtzwacha, syna Jakuba – sołtysa Rukławek¹⁰);

³ Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie (dalej: AAWO), Ap, Biskupiec E 40, k. 55 – świadkami ceremonii byli: „Gregorius Pampecki scult[etus] ex Rydbach, Jacobus Koenigsman civis Bisburgensis”.

⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 30, k. 365v – ten chrzest odbył się jeszcze w Rzecku, a chrzestnymi Heleny byli: „Andreas Pietruszynski civis Bisburgensis, Dorothea p[iae] def[uncti] Christophori Lebach civis Vartenburgensis filia virgo”.

⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 46, k. 132: „Helena Michaelis Jendrycki civis filia septem annorum et undecim mensium”.

⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 31, k. 1v – chrzest odbył się już w Biskupcu, ojca dziecka określono mianem „inquinus”, a chrzestnymi Katarzyny byli: „Casimirus Furmanski civis, Catharina Petri Wilk civis Bisb[urgensis] filia” (ciotka niemowlęcia, siostra jego matki).

⁷ Ibidem, k. 8 – chrzestnymi Anny byli: „Thomas Wilk ex Parlezko, Catharina Danielis Kleina civis Bisb[urgensis] filia”.

⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 41, k. 5 – świadkami ceremonii byli: „Antonius Delerdt, Andreas Kalinowski cives [Bisburgenses]”.

⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 31, k. 26v – chrzestnymi Łucji byli: „Lucas Preus civis, Anna Casimiri Furmanski uxor”.

¹⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 41, k. 6v – świadkami ceremonii byli: „Franciscus Karasz, Mathias Jędrzejewski cives ex Bisburg”.

Józef (21 marca 1732¹¹); Antoni (13 czerwca 1739¹²) i Michał junior (11 sierpnia 1743¹³, zmarł 3 października 1743¹⁴).

Ciągłość rodu zapewnił urodzony w 1732 r. Józef, który 12 listopada 1755 r. ożenił się z Katarzyną z domu Płocką, córką śp. Szymona i Anny¹⁵ (urodzoną 28 listopada 1734 r.¹⁶). Z tego małżeństwa narodziło się dziesięcioro dzieci: Jan (5 sierpnia 1756¹⁷); Józef junior (16 marca 1758¹⁸); Anna (20 lutego 1760¹⁹, zmarła 21 maja 1760²⁰); Adalbert (14 kwietnia 1761²¹); Katarzyna (15 stycznia 1764²²); Gertruda (13 marca 1766²³, zmarła na dyzenterię/krwawą biegunkę 23 sierpnia 1774²⁴); Barbara (27 lutego 1768²⁵, zmarła 28 kwietnia 1771²⁶); Elżbieta (27 listopada 1769²⁷); Piotr (29 czerwca 1772²⁸) i Marianna (10 sierpnia 1774²⁹, zmarła na koklusz 30 maja 1775³⁰).

¹¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 31, k. 42 – chrzestnymi Józefa byli: „Matthaeus Grabowski civis, Anna Joannis Joklewicz civis uxor”.

¹² Ibidem, k. 84 – chrzestnymi Antoniego byli: „Martinus Wisniewski civis, Marianna Casimiri Kalinowski uxor”.

¹³ Ibidem, k. 113 – chrzestnymi Michała byli: „Antoni Delert civis, Barbara Jacobi Brzezinski civis uxor”.

¹⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 9v: „Michael Michaelis Jędrycki civis filius 8 septimanarum”.

¹⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 41, k. 11v – świadkami ceremonii byli: „D[ominus] Joan[nes] Allen scabinus, D[ominus] Matthias Zeydler”.

¹⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 31, k. 59v – chrzestnymi Katarzyny były: „Jacobus Kredik civis, Catharina Balthazaris Eüchel civis uxor”.

¹⁷ Ibidem, k. 206v – chrzestnymi Jana były: „D[ominus] Joan[nes] Allen, Anna D[omini] Stephani Sciglicki uxor scabini”.

¹⁸ Ibidem, k. 220 – chrzestnymi Józefa były: „Jacobus Bastian civis Bisburgensis et Elisabetha p[ro]p[ri]a d[efuncti] Jacobi Rosentritt consularis Bisburgensis filia”.

¹⁹ Ibidem, k. 248 – chrzestnymi Anny były: „Michael Kasinowski civis Bisburgensis, Chrristina Mathiae Lamprecht civis Bisburgensis uxor”.

²⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 51v: „Anna Josephi Jędrycki civis filia trium mensium, obiit”.

²¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 4v – chrzestnymi Adalberta były: „Joannes Fam[at]i Joannis Allen scabini Bisburgensis filius, Elisabeth p[ro]p[ri]a d[efuncti] Jacobi Rozentritt consularis Bisburgensis filia”.

²² Ibidem, k. 45 – chrzestnymi Katarzyny były: „Simon Krigier civis Bisburgensis, Barbara Laurentii Koch civis Bisburgensis uxor”.

²³ Ibidem, k. 78 – chrzestnymi Gertrudy były: „Joseph Krauza civis Bisburgensis, Catharina Laurentii Szerszen civis Bisburgensis uxor”.

²⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 133: „Gertrudis Josephi Gendricki civis filia semi 9 annorum, oleis sacris munita, obiit am rohten Rühr”.

²⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 101 – chrzestnymi Barbary były: „Franciscus Zatrip civis, Catharina Gottlib Latt civis Rösseliensis [uxor]”.

²⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 109: „Barbara Josephi Jędricki civis filia semi 4 annorum, obiit”.

²⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 124 – chrzestnymi Elżbiety były: „Godefridus Latt civis Bisburgensis, Elisabeth Antonii Cimerman civis Bisburgensis uxor”.

²⁸ Ibidem, k. 155v – chrzestnymi Piotra były: „Georgius Nitz civis Bisburgensis, Catharina Godefridi Latt civis Bisburgensis uxor”.

²⁹ Ibidem, k. 183 – chrzestnymi Marianny były: „Joannes Kalinowski civis Bisburg[ensis], Anna Simonis Kalski civis Bisburg[ensis] uxor”.

³⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 140: „Marianna Josephi Gędricki civis filia medii anni, obiit an Hust” (faktycznie przeżyła ponad dziewięć i pół miesiąca).

Pierwsza żona Józefa Jędryckiego, Katarzyna, zmarła na kolkę w wieku czterdziestu lat 15 czerwca 1775 r.³¹, a już 11 września 1775 r. wdowiec pojął za żonę Urszulę z domu Szauka³² (urodzoną 16 października 1755 r.³³). Z tego związku urodziło się jedenaścioro dzieci: Mateusz (5 września 1776³⁴, zmarł na „ciężką chorobę” 27 grudnia 1776³⁵); Karol (15 marca 1778³⁶, zmarł na „katar piersiowy” 23 października 1779³⁷); Franciszek (14 września 1780³⁸); Ignacy (6 sierpnia 1782³⁹); Katarzyna (prawdopodobnie początek/połowa 1784, ponieważ wiek – jeden rok – podany w chwili jej śmierci 6 grudnia 1785⁴⁰ jest z pewnością zaniżony, biorąc pod uwagę datę chrztu kolejnego dziecka); Jan (24 czerwca 1785⁴¹); Gertruda (17 lutego 1788⁴²); Józef (4 marca 1791⁴³, zmarł na koklusz 24 stycznia 1792⁴⁴); Walenty (17 lutego 1793⁴⁵); Urszula (wiosna/lato 1794, ponieważ wiek – jeden rok – podany w chwili jej śmierci 29 stycznia 1795⁴⁶ jest nieco zawyżony/zaokrąglony, biorąc pod uwagę datę chrztu poprzedniego dziecka) i Wincenty (4 września 1797⁴⁷, zmarł na koklusz 28 czerwca – pogrzeb 30 czerwca – 1799⁴⁸).

³¹ Ibidem, k. 140v: „Catharina Josephi Gendricki civis uxor 40 annorum, non munita sacramentis, obiit an der Colica”.

³² AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 8: „[Contrahentes] Joseph Jędrycki civis viduus an[norum] 48 cum Ursula p[ia]e d[efuncti] Jacobi Szauka civis Bisburgensis filia an[norum] 28. [Testes] Fam[atus] D[ominus] Simon Knobelsdorff protoscabinus Bisburgensis, Joannes Kalinowski civis Bisburgensis”.

³³ AAWO, Ap, Biskupiec E 31, k. 201v: „[Parentes] Jacobus Szauk[a], Lucia uxor ejus, civis. [Infans] Ursula. [Patrini] Josephus Jaskółka figulus, Catharina Petri Pawłowski uxor”.

³⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 214 – chrzestnymi Mateusza byli: „Laurentius Scherszen civis Bisburgensis, Elisabeth F[amati] D[omini] Simonis Knobelsdorf protoscabini Bisburgensis uxor”.

³⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 151v: „Mathaeus Josephi Gendricki civis filius 14 septimanarum, obiit an schwerer Krankheit”.

³⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 233v – chrzestnymi Karola byli: „Andreas Drongowski civis Bisburgensis, Catharina Godefridi Lade civis Bisburgensis uxor”.

³⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 166v: „Carol[us] Josephi Gendricki civis filius semi 2 annorum, obiit an Brust Katar”.

³⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 271 – chrzestnymi Franciszka byli: „Paulus Kurkowski civis Bisburgensis, Elisabeth Andreae Walentowski civis Bisburgensis uxor”.

³⁹ Ibidem, k. 299 – chrzestnymi Ignacego byli: „Caspar Schauka civis Bisburgensis, Barbara Jacobi Konięcki civis Bisburgensis uxor”.

⁴⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 195v: „Catharina Josephi Gendritzki civis filia unius an[ni], obit an den Pocken”.

⁴¹ Ibidem, Biskupiec E 32, k. 343v – chrzestnymi Jana byli: „Antonius Bastian civis Bisburgensis, Catharina Laurentii Scherzen civis Bisburgensis uxor”.

⁴² AAWO, Ap, Biskupiec E 33, k. 25 – chrzestnymi Gertrudy byli: „Josephus Koch civis, An[n]a Casp[ari] Szauka civis uxor”.

⁴³ Ibidem, k. 67v – chrzestnymi Józefa byli: „Balthasar Pietruschinski civis Bisburgensis, Catharina Michaelis Kalinowski civis Bisburgensis filia”.

⁴⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 231: „Josephus Josephi Jenritzki civis filius 1 1/2 an[n]or[um], obit an Stickhusten”.

⁴⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 11v – chrzestnymi Walentego byli: „Casimirus Peper chyrulgus [sic] Bischburg[ensis] et Barbara Balthasaris Pietruszynski civis Bisch[burgensis] uxor”.

⁴⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 260: „Ursula Josephi Jędricki civis filia ann[us] 1, obit an Hietzig”.

⁴⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 50 – chrzestnymi Wincentego byli: „Antonius Kraus civis, Elisabetha Petri Gendricki civis uxor, uterque in Bischofsburg”.

⁴⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 10a: „Vincentius Josephi Jędricki civis filius 1 3/4 annorum, [obit] an Stickhusten”.

Józef Jendricki, obywatel biskupiński, zmarł na udar płucny w wieku – jak podano w księdze zmarłych – siedemdziesięciu czterech lat 22 czerwca (pogrzeb 24 czerwca) 1803 r. (faktycznie przeżył siedemdziesiąt jeden lat i trzy miesiące)⁴⁹.

Jego syn Józef junior (rocznik 1758) ożenił się 28 października 1782 r. z Katarzyną z domu Knobelsdorff⁵⁰ (urodzoną 25 listopada 1755 r.⁵¹). Małżeństwo to doczekało się dwojga dzieci: córki Marianny (urodzonej 9 marca 1783⁵², zmarła na odrę 9 grudnia 1787⁵³) i syna Józefa (urodzonego 13 września 1786⁵⁴, zmarł na odrę także 9 grudnia 1787⁵⁵). Józef Jędrycki, ojciec tej dwójki dzieci, zmarł na puchlinę wodną w wieku – jak podano w księdze zmarłych, zawyżając jego wiek o ponad rok – dwudziestu dziewięciu lat 19 stycznia 1786 r.⁵⁶

Piotr Jędrycki (rocznik 1772) ożenił się 9 stycznia 1796 r. z Elżbietą z domu Maluck/Maluk⁵⁷ (urodzoną 7 października 1766 r.⁵⁸). Z tego małżeństwa narodziło się sześcioro dzieci: bliźnięta Józef i Elżbieta (13 listopada – chrzest 14 listopada – 1796⁵⁹, Elżbieta zmarła na skutek osłabienia organizmu już 2 grudnia 1796⁶⁰, a Józef na cholera w wieku pięćdziesięciu dwóch lat 1 grudnia – pogrzeb 4 grudnia – 1848⁶¹); Barbara (25 kwietnia 1799⁶², zmarła na ospę 7 lutego

⁴⁹ Ibidem, k. 27: „Joseph Jendricki civis 74 a[nn]orum, [obit] am Stickfluss”.

⁵⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 29v: „[Contrahentes] Joseph Josephi Jyndrycki filius civis an[n]orum 28 cum Catharinae Fam[ati] Simonis Knobelsdorff protoscabinis Bisburgensis filia an[n]orum 27. [Testes] Antonius Both, Gaspar Szauka, cives Bisburgenses”.

⁵¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 31, k. 202v: „[Parentes] Simon Knobelsdorff, Anna vxor, cives. [Infans] Catharina. [Patrini] Nicolaus Goss, Catharina Matthiae Cudniewski filia, cives”.

⁵² AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 308v – chrzestnymi Marianny byli: „Petrus Gonski civis Bisburgensis, Anna Andreae Drongowski civis Bisburgensis consors”.

⁵³ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 208v: „Marian[n]a p[ia]e d[efuncti] Josephi Gendritzki civis filia semi 5 an[n]or[um], obiit an Masern”.

⁵⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 33, k. 2 – chrzestnymi Józefa byli: „Antonius Krestian civis Bisburgensis, Ursula Josephi Gendritzki civis Bisburgensis uxor”.

⁵⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 208: „Josephus p[ia]e d[efuncti] Josephi Gendritz[ki] civis filius 1 1/2 an[n]or[um], obiit an den Masern”.

⁵⁶ Ibidem, k. 202: „Josephus Gendritzki civis an[n]or[um] 29, sacr[amentis] munitus, obiit an Wassersucht”.

⁵⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 73v: „Petrus Josephi Jendritzki civis Bisburgensis filius cum Elisabetha Joannis Maluk civis Bisburgensis filia. Sponsus 23 ann[orum], sponsa 30 annorum”.

⁵⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 84v: „[Parentes] Joannes Maluk civis, Catharina p[ia]e d[efuncti] Michaelis Sztang civis Bisburgensis filia. [Infans] Elisabeth. [Patrini] Jacob Andreae Bastian civis filius, Elisabeth Josephi Freisleben civis Bisburgensis filia”.

⁵⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 39 (przy tym chrzcie mylnie podano, że matka bliźniąt jest córką Mateusza, a nie Jana) – chrzestnymi Józefa byli: „Joseph Nutz [sic] civis Bisb[urgensis], Ursula Josephi Jendricki civis Bisb[urgensis] uxor”; a chrzestnymi Elżbiety: „Johann Fuchs civis Bisburg[ensis], Elisabeth Mathaei Maluck civis Bisb[urgensis] filia” (zapewne kuzynka matki bliźniąt).

⁶⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 47, k. 264v: „Elisabetha Petri Jendritzki civis filia septiman[arum] 3, obiit an Schwachheit”.

⁶¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 35v–36: „Joseph Jendrycki sodalis scrinarius 50 [annorum], Cholera” (wiek zmarłego zanizono tu o dwa lata).

⁶² AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 64 – chrzestnymi Barbary byli: „Matthaeus Maluck civis, Anna Josephi Nycz civis filia”.

– pogrzeb 9 lutego – 1802⁶³); bliźniaczki Barbara i Rozalia (12 kwietnia – chrzest 13 kwietnia – 1803⁶⁴, Rozalia zmarła z powodu choroby gruczołów limfatycznych w wieku niespełna dwóch lat 21 marca – pogrzeb 22 marca – 1805⁶⁵) i Katarzyna (22 listopada – chrzest 23 listopada – 1807⁶⁶, zmarła w wieku dwudziestu czterech lat – choć w księdze zmarłych zanizono wiek o rok – na cholere 18 grudnia – pogrzeb 19 grudnia – 1831⁶⁷).

Stolarz Piotr Jendricki/Gendricki/Gendritzki, zmarł na cholere w wieku – jak zapisano w księdze zmarłych z dużą przesadą, być może na skutek pomyłki rachunkowej – siedemdziesięciu lat (w rzeczywistości do sześćdziesięciu lat brakowało mu nieco ponad pół roku) 14 grudnia – pogrzeb 16 grudnia – 1831 r.⁶⁸; Elżbieta, wdowa po nim, zmarła z powodu wycieńczenia organizmu w wieku – jak podano w księdze zmarłych – osiemdziesięciu sześciu lat (faktycznie nie ukończyła osiemdziesięciu dwóch lat) 20 marca – pogrzeb 24 marca – 1848 r.⁶⁹

Ignacy Jędrycki (rocznik 1782) ożenił się 25 listopada 1805 r. z Elżbietą z domu Drongowski⁷⁰ (urodzoną 24 października 1783 r.⁷¹). Z tego związku urodziło się dziesięcioro dzieci: Marianna (13 sierpnia – chrzest 14 sierpnia – 1806⁷²); Ignacy junior (22 lipca 1808⁷³); Antoni (4 lipca – chrzest 5 lipca – 1810⁷⁴); Józef (10 sierpnia – chrzest 11 sierpnia – 1812⁷⁵); Michał (27 wrze-

⁶³ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 21v: „Barbara Petri Jendricki civis filia 2/2 [sic] annorum, [obiit] an Pocken” (zapis dotyczący wieku zmarłej jest dziwny, bo przecież przeżyła ona 2 lata i niemal 10 miesięcy).

⁶⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 109v – chrzestnymi Barbary byli: „Franciscus Josephi Nycz civis filius, Helena Joannis Maluk civis filia”, a Rozalii: „Andreas Szauka civis et Catharina Joannis Fox civis uxor, ambo Bischofsburgenses”.

⁶⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 35v: „Rosalia Petri Jendricki civis filia 2 annorum, [obiit] an Drusen”.

⁶⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 156 – chrzestnymi Katarzyny byli: „Antonius Cudnochowski civis, Anna Valentini Biernath civis uxor”.

⁶⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 170: „Catharina p[iae] d[efuncti] Petri Gendricki arcularii filia 23 a[n]norum, Cholera” (faktycznie przeżyła 24 lata).

⁶⁸ Ibidem, k. 169v: „Petr[us] Gendritzki arcular[ius] civis 70 a[n]norum, Cholera”.

⁶⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 23v–24: „Elisabeth vid[ua] Jendricki civ[is] 86 [annorum], Entkräft[ung]”.

⁷⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 116v: „[Contrahentes] Ignatius p[iae] d[efuncti] Josephi Jendricki civis filius, Elizabeth p[iae] d[efuncti] Andreae Drongowski civis filia. Sponsus 24 [annorum]. Sponsa 22 ann[orum]. [Testes] Petrus Jendricki et Joannes Cudnochowski, ambo cives Bisburgenses”.

⁷¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 317: „[Parentes] Andreas Drongowski civis, Anna Martini C[z]aika civis Bisburgensis filia. [Infans] Elisabeth. [Patrini] Joseph Jenditzki civis Bisburgensis, Anna Laurentii Szerszen civis Bisburgensis filia”.

⁷² AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 142v: „[Parentes] Ignatius Jendricki civis, Elizabeth p[iae] d[efuncti] Andreae Drongowski civis filia. [Patrini] Joannes Cudnochowski civis restio, Ursula p[iae] d[efuncti] Josephi Jendricki civis relicta vidua”.

⁷³ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 4: „[Parentes] Ignatius Jendricki civis, Elizabeth p[iae] d[efuncti] Andreae Drongowski civis filia. [Infans] Ignatius. [Patrini]: Marianna Joannis Cudnochowski restionis uxor, Joannes p[iae] d[efuncti] Josephi Jendricki civis filius”.

⁷⁴ Ibidem, k. 20 – chrzestnymi Antoniego byli: „Franciscus Karasz civis, Anna Laurentii Hirschberg civis uxor”.

⁷⁵ Ibidem, k. 47v – chrzestnymi Józefa byli: „Johan[nes] Schmeiss pilearius et Marian[n]a Francisci Karasz rotarii uxor, ambo in Bischofsburg”.

śnia 1814⁷⁶, zmarł na cholera w wieku nieco ponad trzydziestu czterech lat (5 grudnia – pogrzeb 8 grudnia – 1848⁷⁷); Anna (4 maja – chrzest 5 maja – 1816⁷⁸, zmarła z powodu gorączki/febry 18 sierpnia – pogrzeb 20 sierpnia – 1817⁷⁹); Jan (22 sierpnia – chrzest 23 sierpnia – 1818)⁸⁰; Elżbieta (30 września – chrzest 1 października – 1820)⁸¹; Teodor⁸² i Barbara (18 listopada 1827)⁸³.

Ignacy Jędrycki zmarł na astmę w wieku niespełna sześćdziesięciu jeden lat (choć w księdze zmarłych zapisano, że jakoby miał sześćdziesiąt osiem lat) 23 czerwca – pogrzeb 26 czerwca – 1843 r., pozostawiając żonę i ośmioro dzieci⁸⁴.

Najstarsze dziecko Ignacego Jędryckiego i Elżbiety z domu Drongowski, Marianna Jędrycka (rocznik 1806), wyszła 25 listopada 1833 r. za mąż za Józefa Schrodę⁸⁵, a kiedy ten zmarł na febrę w wieku trzydziestu lat 16 kwietnia – pogrzeb 18 kwietnia – 1835 r.⁸⁶, po nieco ponad roku, 27 czerwca 1836 r., wyszła ponownie za mąż, tym razem za wdowca Jana Malucka⁸⁷.

Jan Maluck/Maluk/Maluka urodził się 24 czerwca 1803 r., a jego rodzicami byli żołnierz i obywatel biskupiecki Mateusz Maluk i Gertruda z domu Koch, córka obywatela biskupieckiego Józefa⁸⁸.

Jan Maluck ożenił się po raz pierwszy 26 listopada 1832 r. z Katarzyną z domu Pampecki/Pompecki⁸⁹, ale Katarzyna zmarła na febrę w wieku dwudziestu pię-

⁷⁶ Ibidem, k. 67 – chrzestnymi Michała byli: „Petrus Gendricki arcularius civis et Catharina Andree Klomfass inquilini uxor, ambo hujates”.

⁷⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 36v-37: „Michael Jendrycki civis scrinarius 34 [annorum] 3 [mensis], Cholera”.

⁷⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 82v – chrzestnymi Anny byli: „Valentinus Gendricki arcularius et Rosalia Andree Drongowski pistoris filia, ambo hujates”.

⁷⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 98: „Anna Ignatii Gendricki arcularii filia 1 a[nnus] 6 m[ensis], Hitzig Fieber” (ta sama informacja: ibidem, Biskupiec 4, s. 88).

⁸⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 106 – chrzestnymi Jana byli: „Andreas Hennig pistor et Elisabetha Joannis Gendricki arcularii uxor, ambo hujates”.

⁸¹ Ibidem, k. 128 – chrzestnymi Elżbiety byli: „Franciscus Hübel arcularius et Marian[n]a Martini Lemki sutoris uxor, ambo hujates”.

⁸² Ibidem, k. 154v – chrzestnymi Teodora byli: „Andreas Klomfass vietor civis et Catharina Petri Zatrip pellionis civis uxor, ambo hujates”.

⁸³ Ibidem, k. 202 – chrzestnymi Barbary byli: „Anastasius Peper Wachmeister et Rosalia Drongowski virgo, ambo in Bischofsburg”.

⁸⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 54: „Ignatius Jędrycki civis scrinarius 68 [annorum], Kurz[astmigkeit]”.

⁸⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 66: „[Contrahentes] H[onoratus] Josephus Josephi Schroda civis filius cum h[onorata] Marianna Ignatii Gendritzki arcularii civis filia virg[ine]. Sp[on]us 28, sp[on]sa 24 ann[orum]. [Testes] Anastasius Peper servus civitatis et Joseph Gendritzki ludirector in Bessau”.

⁸⁶ Ibidem, Biskupiec E 48, k. 195: „Joseph Schrode civis 30 [annorum], Hitzig Fieber”.

⁸⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 81: „[Contahentes] H[onoratus] Johannes Maluck civis magister viduus sutor cum h[onorata] Marianna Josephi Schroda civis sutoris p[ia]e d[efuncti] nata Gendricki derelicta vidua. Sp[on]sus 34, sp[on]sa 28 a[nn]prum. [Testes] Gregorius Adam infector civis et Anton Bischof sutor civis”.

⁸⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 34, k. 111 – chrzestnymi Jana byli: „Thaddaeus Bischof civis miles, Barbara Andree Szauka civis uxor”. Po powrocie z wojaczki Mateusz Maluk został szewcem. Zmarł 25 V – pogrzeb 27 V – 1820 r. na podagrę w wieku 56 lat (AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 111v).

⁸⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 61: „[Contahentes] H[onoratus] Johannes Maluck magister civis cum h[onorata] Catharina Mathaei Pompecki civis filia virgine. Sp[on]sus 28, sp[on]sa 20 ann[orum]. [Testes] Valentinus Pompetzki libertinus in Paudlong, Albert Sadowski sutor civis in Bischofsburg”.

ciu lat 9 kwietnia – pogrzeb 11 kwietnia – 1836⁹⁰. Z pierwszą żoną Maluck miał dwoje dzieci: urodzonego 28 sierpnia – chrzest 29 sierpnia – 1833 syna Jana juniora⁹¹ i urodzoną 14 listopada – chrzest 16 listopada – 1835 r. córkę Katarzynę⁹², a z drugą żoną, Marianną (z domu Jędrycki, wdową Schroda) – pięcioro dzieci: Józefa (urodzonego 22 marca – chrzest 27 marca – 1837⁹³, zmarł na krup 2 sierpnia – pogrzeb 4 sierpnia – 1837⁹⁴); Antoniego (urodzonego 13 czerwca – chrzest 14 czerwca – 1838⁹⁵); Augustyna (urodzonego 28 lutego – chrzest 2 marca – 1841⁹⁶); Marian[n]ę (urodzoną 16 sierpnia – chrzest 18 sierpnia – 1844⁹⁷) i Barbarę (urodzoną 1 czerwca – chrzest 8 czerwca – 1849⁹⁸, dziewczyna zmarła na zapalenie opon mózgowych w wieku szesnastu lat i ośmiu miesięcy 19 stycznia – pogrzeb 22 stycznia – 1866 r.⁹⁹).

Marianna Maluck, żona szewca, zmarła na skręt jelit w wieku pięćdziesięciu lat 4 czerwca – pogrzeb 8 czerwca – 1856 r.¹⁰⁰ A już 9 września 1856 r. wdowiec Jan Maluck ożenił się po raz trzeci z młodszą o ponad trzydzieści jeden lat Elżbietą Lisiewski z Najdymowa¹⁰¹ (urodzoną 13 grudnia 1834 r.¹⁰²). Miał z nią troje dzieci: Franciszka (urodzonego 21 sierpnia – chrzest 23 sierpnia – 1857¹⁰³,

⁹⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 5: „Cathar[ina] Joannis Maluck civis sutoris uxor 25 [annorum], Hitzig Fieber”.

⁹¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 264 – chrzestnymi Jana juniora byli: „Joannes Dombrowski sutor civis et Elisabeth Maluk virgo, ambo in Bischofsburg” (w zapisce tej zawód ojca - szewca zapisano błędnie: „sartor”, czyli krawiec).

⁹² Ibidem, k. 290v – chrzestnymi Katarzyny były: „Matthaeus Pompecki civis et Gertuda Maluk vidua, ambo in Bischofsburg”.

⁹³ Ibidem, k. 307 – chrzestnymi Józefa były: „Michael Gendricki juvenis et Barbara Georgii Adam civis uxor, ambo hujates”.

⁹⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 15v: „Joseph Joannis Maluk sutoris filius 1/2 a[nni], Kraupfen”.

⁹⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 13 – chrzestnymi Antoniego były: „Joannes Jendrycki, Elisabeth Eichel, ambo cives Bischofsb[urgenses]”.

⁹⁶ Ibidem, k. 32 – chrzestnymi Augustyna były: „Adalb[ertus] Bergman civ[is], Helena Jędrycki civ[is]”.

⁹⁷ Ibidem, k. 60v – chrzestnymi Marian[n]y były: „Antonius Jędrycki civ[is], Anna Szykowski civ[is]”.

⁹⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 38v–39 – chrzestnymi Barbary były: „Joseph Bogacki civis tinctor, Aemilia Schlicht virgo”.

⁹⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 56v–57: „Barb[ara] T[ochter] des vest[orbenen] Schuhm[acher] Joh[ann] Maluck 16 J[ahre] 8 M[onate], Gehirnentzündung, 2 maj[ore]nne] Bruder, 1 minor[enne] Schwester”.

¹⁰⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 170v–171: „Marianna Maluck Schuhmacherfrau 50 [Jahre], Miserere, Der Mann Johann und 4 Minorenn”.

¹⁰¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 40v–41: „Joh[ann] Maluck Schuhmachermeister Bischofsburg Wittwer 53 [Jahre], Elisabeth T[ochter] des p[ia]e] d[e]f[uncti] Bauern Joh[ann] Lisiewski Neudims Jungfrau 23 [Jahre]. [Zeugen] Cas[imir], Mich[ael] Lisiewski”.

¹⁰² AAWO, Ap, Biskupiec E 35, s. 272a: „[Parentes] Joannes Liszewski colonus, Marianna uxor nata Rafalski. [Infans] Elisabeth. [Patrini] Joannes Schafrinski famulus et Elisabeth Jaszinski fabri ferrarii uxor, ambo in Neudims”. We wrześniu 1856 r. Elżbieta Liszewska nie miała ukończonych 22 lat, a mimo to w księdze małżeństw zapisano jej wiek: 23 lata.

¹⁰³ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 230v–231 – chrzestnymi Franciszka były: „Ign[atius] Plock Kürschnergesell B[isburg], Anna Lisiewski B[auer]tochter Neud[ims]”.

zmarłego 4 lutego – pogrzeb 7 lutego – 1858¹⁰⁴); Elżbietę (urodzoną 31 października – chrzest 4 listopada – 1858¹⁰⁵) i Macieja (urodzonego 25 lutego – chrzest 3 marca – 1861 r.¹⁰⁶). Szewc Jan Maluck zmarł na puchlinę wodną w wieku sześćdziesięciu lat i sześciu miesięcy 30 grudnia 1863 (pogrzeb odbył się 2 stycznia 1864 r.), pozostawiając wdowę oraz siedmioro dzieci z trzech związków małżeńskich¹⁰⁷.

Najstarszy syn Jana Malucka (i pierwszej żony Katarzyny) szewc Jan Maluck junior (rocznik 1833) ożenił się 17 maja 1858 r. z Elżbietą z domu Bergmann, córką sukiennika Aleksandra¹⁰⁸. Małżonkowie mieli czworo dzieci: Paulinę (urodzoną i ochrzczone 8 kwietnia 1861¹⁰⁹); Alberta (urodzonego i ochrzczonego 11 lutego 1866¹¹⁰, zmarł na szkarlatynę mając trzy lata i pięć miesięcy 18 lipca – pogrzeb 21 lipca – 1869¹¹¹); Jana juniora (urodzonego 11 maja – chrzest 17 maja – 1868¹¹², zmarł na cholera w wieku pięciu lat i czterech miesięcy 12 października – pogrzeb 14 października – 1873¹¹³) i Augusta (urodzonego i ochrzczonego 3 czerwca 1872¹¹⁴, zmarł na cholera mając jeden rok i cztery miesiące 13 października – pogrzeb 15 października – 1873 r.¹¹⁵).

Paulina Maluck (rocznik 1861) wyszła 5 września 1881 r. za Antoniego Mundkowskiego, właściciela młyna w Biskupcu¹¹⁶. Młodym małżonkom urodził

¹⁰⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 203v–204: „Franz S[ohn] des Schuhmachers Joh[ann] Maluk 6 M[onaten], [Infirmis] unbekannt”.

¹⁰⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 280v–281 – chrzestnymi Elżbiety byli: „Mich[ael] Lisiewski B[isburg], Anna Szykowski Bürgertoch[ter] B[isburg]”.

¹⁰⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 48v–49 – chrzestnymi Macieja byli: „Ant[on] Zimmermann Eiglen[käth]ner] Neu[dims], Cath[arina] Worinski Bäckerfr[au] B[isburg]”.

¹⁰⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 22v–23: „Johann Maluck Schuhmacher, Wassersucht, 60 J[ahre] 6 M[onaten], 1 major[enne] Sohn Ivoti Pompecki, 1 major[enne] So[hn] minor[enne] I voti Pompecki, 2 minor[enne] Töchter Ivoti Jędricki, 3 minor[enne] Kinder Ilvoti Lisiewski u[nd] d[ie] Frau selbst”.

¹⁰⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 54v–55: „Johann S[ohn] des Schuh[macher] Johann Maluck Schumacher Meister Bisburg Jüngling 28 [Jahre] k[atholisch], Elisabeth T[ochter] des Tuchmachers Alle[xander] Bergmann Bisburg Jungfrau 28 [Jahre] k[atholisch]. [Zeugen] Andr[eas] Lej, Joh[ann] Pszczółka”.

¹⁰⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 52v–53 – chrzestnymi Pauliny byli: „Joh[ann] Pszczółka Klempner B[isburg], Pauline Bergmann Bürgert[ochter] B[isburg]”.

¹¹⁰ Ibidem, k. 171v–172 – chrzestnymi Alberta byli: „Anton Maluck Schuhm[acher], Anna Pszczółkowska Kle[mpner]frau], [beide] Bisb[urg]”.

¹¹¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 134v–135: „Albert S[ohn] des Schumachers Joh[ann] Maluk 3 [Jahre] 5 [Monate], Scharlag”.

¹¹² Ibidem, Biskupiec E 38, k. 228v–229 – chrzestnymi Jana juniora byli: „Michael Kulbacki Schneider B[isburg], Carol[ina] Maluck Schuhm[acher]frau] B[isburg]”.

¹¹³ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 240v–241: „Johann S[ohn] d[es] Schuhm[achers] Johann Maluk 5 [Jahre] 4 [Monate] Cholera”.

¹¹⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 85v–86 – chrzestnymi Augusta byli: „Joh[ann] Hahn Schreiber ibid[em], Mar[ia]n[na] Kulbacki Schneiderfr[au] d[ie] [Bisburg]”.

¹¹⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 241v–242: „August S[ohn] d[es] Schuhm[achers] Johann Maluk 1 [Jahr] 4 [Monate] Cholera”.

¹¹⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 45, ss. 154–155: „Anton S[ohn] d[es] excol[oni] Val[entin] Mundtkowski aus Neudims, ipse Mühlenbes[itzer] Bischofsburg juv[enis] 30 [Jahre], Pauline T[ochter] d[es] + Schuhm[achers] Johann Maluck Bischofsburg virg[o] 20 [Jahre]. [Zeugen] Val[entin] Mundtkowski col[onus] Neudims, Anton Maluck Schuhmacher Bischofsburg”.

się 20 października – chrzest 29 października – 1882 r. syn Jan¹¹⁷. Zachowane biskupieckie księgi chrztów kończą się niestety na 1883 r., dlatego nie możemy poznać imion zapewne kolejnych dzieci tej pary.

Drugi syn z drugiego małżeństwa Jana Malucka z Gertudą, szewc Antoni Maluck (rocznik 1838), ożenił się 17 czerwca 1862 r. z Karoliną z domu Dębek/Dembek, córką garbarza Antoniego¹¹⁸. W małżeństwie tym przyszło na świat dziewięcioro dzieci: Antoni junior (urodzony 24 marca – chrzest 29 marca – 1863¹¹⁹, zmarł 8 stycznia 1864¹²⁰); Karolina (urodzona 29 kwietnia – chrzest 5 maja – 1864¹²¹); Barbara (urodzona 4 grudnia – chrzest 16 grudnia – 1866¹²²); ponownie Antoni junior (urodzony 13 czerwca – chrzest 20 czerwca 1869¹²³); Karol (urodzony 26 sierpnia – chrzest 1 września – 1872¹²⁴, zmarł z powodu osłabienia organizmu mając pół roku 26 lutego – pogrzeb 1 marca – 1873¹²⁵); bliźnięta Jan i Elżbieta (urodzone i ochrzczone 19 grudnia 1873, ale zmarłe zaraz po chrzcie¹²⁶); ponownie Jan (urodzony 12 sierpnia – chrzest 15 sierpnia – 1875¹²⁷) i August (urodzony 26 czerwca – chrzest 30 czerwca – 1878 r.¹²⁸).

¹¹⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 472v–473 – chrzestnymi Jana byli: „Val[entin] Mundkowski Altsitz[er] Neudims, Elis[abeth] Maluck Schuhmacherfr[au] Bisburg”.

¹¹⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 78v–79: „Anton S[ohn] d[es] Johann Maluck Schumachermeister aus Bischofsburg Jüngling 24 [Jahre] k[atholisch], Carolina T[ochter] d[es] Gerbermeisters Andreas Dębek aus Bischofsburg Jungfrau 26 [Jahre] k[atholisch]. [Zeugen] Johann Maluck Schuhmacher, Joh[ann] Wrona Bürger, beide aus Bischofsburg”.

Karolina ur. się 2 XI – chrzest 9 XI – 1836 – AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 302v: „[Parentes] Andreas Dembek civis coriarius, Catharina uxor ejus nata Cudnochowski. [Infans] Carolina. [Patrini] Joh[annes] Cudnochowski juvenis et Justina Gehrman, ambo hujates”.

¹¹⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 96v–97 – chrzestnymi Antoniego byli: „August Dembek Färbergesell hier, Marianna Maluk Drechslerfr[au] hier”.

¹²⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 23v–24: „Anton S[ohn] d[es] Schuhmacher Anton Maluk 9 [Monate] 14 [Tage], Schwäche”.

¹²¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 126v–127 – chrzestnymi Karoliny byli: „Joh[ann] Maluk Schuhm[acher] B[isburg], Anna Wrona Kürschnerfr[au] B[isburg]”.

¹²² AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 192v–193 – chrzestnymi Barbary byli: „Carl Dembeck Gerber, Barb[ara] Jędricka J[ung]fr[au]”.

¹²³ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 257v–258 – chrzestnymi Antoniego byli: „Michael Kulbacki Schneider, Anna Dembek Gerberfr[au] Bisb[urg]”.

¹²⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 93v–94 – chrzestnymi Karola byli: „Jos[eph] Raczkowski Schuhm[acher] ibid[em], Elis[abeth] Maluk Schuhm[acher]fr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹²⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 221v–222: „Carl S[ohn] d[es] Schumacher[s] Anton Maluck 6 [Monate] Schwache”.

¹²⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 139v–140 – rubryka [Tauf-Pathen] jest pusta, a w rubryce [Bemerkungen] zapisano: „gleich nach der kath[olischen] Taufe vergeihen”.

¹²⁷ Ibidem, k. 196v–197 – chrzestnymi Jana byli: „Jos[eph] Boczkowski Schuhm[acher] ibid[em], Rosal[i]e Görigk Zimmer[mann]fr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹²⁸ Ibidem, k. 302v–303 – chrzestnymi Augusta byli: „Aug[ust] Maluk Kürschner Bischofstein, Anna Dembek Gerberfr[au] Bisburg”. Na marginesie k. 303 ówczesny proboszcz Ertmann dopisał informację o późniejszym ślubie Augusta Malucka: „Ist mit Bertha Wegner aus Derz in Gr[oss] Lemkendorf getraut am 20.10. [19]08”.

Drugi syn Ignacego Jędryckiego, Antoni (rocznik 1810), ożenił się 11 listopada 1834 r. w Barczewie¹²⁹ z urodzoną tamże 13 czerwca 1814 r. Heleną z domu Skibowski¹³⁰ (w zapisce o śmierci drugiego syna to znane na Warmii nazwisko podano w błędnej wersji: Tybowski). Małżonkom urodziło się dziewięcioro dzieci: Marianna (przyszła na świat w Barczewie 23 marca – chrzest 25 marca – 1836¹³¹); Ignacy junior (19 października – chrzest 22 października – 1837¹³², zmarł na biegunkę mając dziewięć miesięcy 30 lipca – pogrzeb 1 sierpnia – 1838¹³³); Antoni (26 maja – chrzest 30 maja – 1839¹³⁴, zmarł w wieku sześciu lat dziesięciu miesięcy na suchoty 15 marca – pogrzeb 18 marca – 1846¹³⁵); Augustyn (13 grudnia – chrzest 20 grudnia – 1840¹³⁶, zmarł na koklusz 5 sierpnia – pogrzeb 8 sierpnia – 1842¹³⁷); Józef (6 maja – chrzest 10 maja – 1843¹³⁸); Augustyna (14 czerwca – chrzest 18 czerwca – 1845¹³⁹); Karol (18 kwietnia – chrzest 25 kwietnia – 1847); Antonina (28 marca – chrzest 6 kwietnia 1851) i Karolina (20 maja – chrzest 25 maja – 1854).

Najstarsze dziecko Antoniego Jędryckiego, córka Marianna (rocznik 1836) wyszła 14 października 1862 r. za Augusta Schaukę/Szaukę¹⁴⁰ (urodzonego 4 października – chrzest 7 października – 1838 r.¹⁴¹). Małżonkom urodzi-

¹²⁹ AAWO, Ap, Barczewo 45, s. 140: „Antonius Gendricki articularius [sic] civis [Bisburgensis] cum honesta virgine Helena filia p[iae] d[e]functi Laurentii Skibowski civis ibidem. [Aetas] 25, 20 [annorum]. [Testes] Wilhelm Kuntz civis Wartenburgi et Joh[annes] Jendricki civis Bischofsburgi”. Potwierdza to rejestr małżeństw - ibidem, Barczewo 22, s. 125: „Gendricki Antonius, Skibowski Helena 11.11. 1834”.

¹³⁰ AAWO, Ap, Barczewo 32, s. 216: „[Parentes] Laurentius Skibowski civis, Magdalena p[iae] d[e]functi Andree Schultze civis filia. [Infans] Helena. [Patrini] Laurentius Baumgart civis, Elisabeth Jacobi Heinrich civis uxor”.

¹³¹ AAWO, Ap, Barczewo 24 (Rejestr chrztów), s. 46: „Jendritzki Marianna 23.3.1836” i Barczewo 33 (księga chrztów), s. 15 – chrzestnymi Marianny byli: „Wilhelm Kunz civis, Marianna Teschner civissa”.

¹³² AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 3 – chrzestnymi Ignacego byli: „Joseph Gędricki civis et Catharina Gędricki, ambo in Bischofsburg”.

¹³³ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 27: „Ignatius fil[ius] Antonii Jędrycki civis mansarius et Helenae Skibowski 9 m[ensis], Durchfall”.

¹³⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 18 – chrzestnymi Antoniego byli: „Joannes Maluk civis, Elisabeth Jędrycka civis”.

¹³⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 69v: „Antonius fil[ius] Antonii Jędrycki civ[is] scinar[ius] & Helenae Skibowski 6 a[nni] 10 m[ensis], Auszehrung”.

¹³⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 30v – chrzestnymi Augustyna byli: „Joannes Cudnochowski, Marian[n]a Behrendt”.

¹³⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 48v: „Augustus [sic] fil[ius] Antonii Jędrycki civis et Helenae Tybowski [sic] 1 a[nni] 6 m[ensis], Husten”.

¹³⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 49 – chrzestnymi Józefa byli: „Stephanus Behrendt scholaerega loci & Gertrudis Skibowska civ[is] Wartenburg[ensis]”.

¹³⁹ Ibidem, k. 68v – chrzestnymi Augustyny byli: „Joann[es] Jędrycki civis, Wilhelmina Stawinski e Gros[s] Parlees”.

¹⁴⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 80v–81: „August S[ohn] d[es] verstorb[enen] Ignaz Schauka Töpfermeister aus Bischofsburg Jüngling 27 [Jahre] k[atholisch], Marianna T[ochter] d[es] Tischlermeister Anton Jędricki aus Bischofsburg Jungfrau 24 [Jahre] k[atholisch]. [Zeugen] Bonaventura Skibowski Schlösser, Ignaz Schauka Töpfer, beide aus Bischofsburg”.

¹⁴¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 15: „[Parentes] Ignatius Schauka civis figulus, Maria nata Choinowska. [Infans] Augustus. [Patrini] Andreas Kraus, Elisabeth Saager, cives loci”. Na marginesie tej zapiski warto chyba skomentować powyższą informację o tym, że jesienią 1862 r. – w chwili zawierania ślubu – w świetle księgi małżeństw August miał jakoby 27 lat, a Marianna 24 lata. Tymczasem faktycznie pan młody miał 24 lata, a jego wybranka 26 i pół roku. Czy to wynik pomyłki proboszcza, czy też kurtuazji jego lub pana młodego?

ło się dziesięcioro dzieci: August junior (urodzony 19 października – chrzest 22 października – 1863¹⁴², niemowlę zmarło z niewiadomej przyczyny już po pięciu dniach 24 października – pogrzeb 27 października – 1863¹⁴³); Franciszka (urodzona 25 października – chrzest 28 października 1864¹⁴⁴); Marianna juniorka (urodzona 14 lipca – chrzest 15 lipca – 1866¹⁴⁵); Antoni (urodzony 13 marca – chrzest 15 marca – 1868¹⁴⁶, chłopiec zmarł na febrę mając dwa lata i siedem miesięcy 20 października – pogrzeb 23 października – 1870¹⁴⁷); Józef (urodzony 1 lutego – chrzest 2 lutego – 1870¹⁴⁸, chłopiec zmarł na dyfteryt/krup mając dwa lata i półtora miesiąca 17 marca – pogrzeb 20 marca – 1872¹⁴⁹); Angelika (urodzona 20 stycznia – chrzest 23 stycznia 1873¹⁵⁰); Anna (urodzona 23 grudnia – chrzest 26 grudnia – 1874¹⁵¹); Adalbert (urodzony 8 listopada – chrzest 12 listopada – 1876¹⁵²); Jan (urodzony 8 września – chrzest 12 września – 1878¹⁵³) i Karol (urodzony 18 grudnia – chrzest 19 grudnia – 1880¹⁵⁴).

Syn Antoniego Jędryckiego, Józef (rocznik 1843) ożenił się 19 stycznia 1871 r. z Elżbietą Kulbacki¹⁵⁵, urodzoną 13 września – chrzest 15 września – 1849 r.¹⁵⁶, małżonkowie nie doczekali się potomstwa.

¹⁴² AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 111v–112 – chrzestnymi Augusta juniora byli: „Fr[an]z Goskowicz Töpfer B[isburg], Hel[ena] Jędricki Tischlerfr[au] B[isburg]”.

¹⁴³ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 19v–20: „August S[ohn] d[es] Töpfers August Szauka 5 [Tage], unbekannt“.

¹⁴⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 138v–139 – chrzestnymi Franciszki byli: „Jos[eph] Goskowicz Töpfer B[isburg], Aug[ustina] Jędricki Bürgertochter B[isburg]”.

¹⁴⁵ Ibidem, k. 180v–181 – chrzestnymi Mariny juniorki byli: „Ign[at]z Szauka Töpfer Bisb[ur]g, Mar[ianna] Maluk Schumacherfr[au] Bisb[ur]g”.

¹⁴⁶ Ibidem, k. 225v–226 – chrzestnymi Antoniego byli: „Anton Jędrycki Bürger B[isburg], Mar[ianna] goskowicz Bürgerfr[au] B[isburg]”.

¹⁴⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 158v–159: „Anton S[ohn] d[es] Töpferm[eister]s August Szauka 2 [Jahre] 5 [Monate]” (wiek zmarłego dziecka został tu zaniżony o dwa miesiące).

¹⁴⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 3v–4 – chrzestnymi Józefa byli: „Aug[ust] Roszkowski Schlossergesell Wartenburg, Caroline Jędricki virgo Bisburg”.

¹⁴⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 191v–192: „Joseph S[ohn] d[es] Töpferm[eister]s August Schauka 2 [Jahre] 1 [Monat], Bräune”.

¹⁵⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 107v–108 – chrzestnymi Angeliki byli: „Jos[eph] Konieczka Schuhm[acher] ibid[em], [Elisabeth ?] Lej Glaserm[eister]fr[au] d[i]to [Bisburg]”.

¹⁵¹ Ibidem, k. 176v–177 – chrzestnymi Anny byli: „Jos[eph] Szafrina Schneider ibi[dem], Julianna Krause Schuhm[acher]fr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹⁵² Ibidem, k. 244v–245 – chrzestnymi Adalberta byli: „Mich[ael] Kulbacki Schneider ibid[em], Barb[ara] Jendricki Hospitalsfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹⁵³ Ibidem, k. 310v–311 – chrzestnymi Jana byli: „Jos[eph] Szafrina Schneider ibid[em], Elis[abeth] Jendricki Fleischerfr[au] d[i]t[o]”. Obok widnieje dopisana po latach uwaga marginalna o tym, w wieku dojrzałym Jan zmienił nazwisko: „Johannes /-hat-/ «ist» durch Verfügung des H[errn] Reg[ierung]s Präsidenten in Arnsberg vom 5. Juni 1914 I.N. I 52 Nr. 1080 die Führung des Namens «Schaumfeld» gestaltet”.

¹⁵⁴ Ibidem, k. 400v–401 – chrzestnymi Karola byli: „Franz Alscher Schuhm[acher] ibid[em], Elis[abeth] Szauka Töpferfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹⁵⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 45, ss. 22–23: „[Cotrahentes] Joseph Jendricki Schliessvogt Piuoli, S[ohn] d[es] Tischlers Ant[on] Jendricki 31 [annorum], Elisabeth T[ochter] v[erstorbenen] Kürschners Joh[ann] Kulbacki Bisburg 23 [annorum]. [Die Zeugen] Aug[ust] Szauka Topfer, Jos[eph] Goskowicz dito [Topfer]”.

¹⁵⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 46v–47: „[Parentes] Jacobus Kulbacki civis lanio, Elisab[eth] p[ia]e d[efuncti] Mathiae Maluck civ[is] sutoris. [Infans] Elisabeth. [Patrini] Mich[ael] Skup civis lanio, Marian[n]a Maluck civis”.

Karol Jędrycki (rocznik 1847) ożenił się 3 lipca 1877 r. z Elżbietą Kindler¹⁵⁷, urodzoną 7 marca – chrzest 15 marca – 1853 r.¹⁵⁸, z którą miał dwoje dzieci: Antoniego (urodzonego 2 kwietnia – chrzest 3 kwietnia – 1878¹⁵⁹) i Marię (urodzoną 22 października – chrzest 26 października – 1879 r.¹⁶⁰).

Córka Antoniego Jędryckiego seniora i Heleny z domu Skibowski, Antonina (rocznik 1851), wyszła 29 stycznia 1877 r. za mąż za Jana Hermanna¹⁶¹, urodzonego 31 marca – chrzest 6 kwietnia – 1851 r.¹⁶² Małżonkowie ci mieli jedno dziecko, urodzonego 7 listopada – chrzest 10 listopada – 1878 r. syna Engelberta¹⁶³.

Stolarz Antoni Jędrycki senior (rocznik 1810) owdowiał po 1875, a najpewniej około 1880 r. (informacji o śmierci jego pierwszej żony, Heleny, nie znajdujemy w ostatniej zachowanej do 1875 r. biskupieckiej księdze zmarłych). Niebawem, 10 maja 1881 r., wdowiec Antoni (proboszcz mylnie podał jego wiek: siedemdziesiąt sześć lat, zamiast siedemdziesiąt jeden) ożenił się z młodszą o dwadzieścia osiem lat Marią z domu Stolla, wdową Rosenblatt¹⁶⁴.

Maria/Marianna Stolla urodziła się 14 września – chrzest 18 września – 1838 r.¹⁶⁵ W dniu 18 lutego 1862 r. wyszła za szklarza Juliusza Rosenblatta¹⁶⁶ (urodzonego 19 lipca – chrzest 24 lipca – 1834 r.¹⁶⁷). Małżonkom urodził się 3 października – chrzest 10 października – syn Juliusz junior¹⁶⁸, który jednak

¹⁵⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 45, ss. 70–71: „Carl Fleischer S[ohn] d[es] Tischler Anton Jendricki juv[enis] 30 [annorum], Elisabeth T[ochter] d[es] Nagelschmidt Valentin Kindler virg[o] 23 [annorum]. [Die Zeugen] Jos[eph] Szafrynna Schneider, Aug[ust] Roszkowski Schlosser”.

¹⁵⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 130v–131: „[Parentes] Valent[inus] Kindler civ[is] clavarius, Apolonia n[ata] Czynczol. [Infans] Elisabeth. [Patrini] Anton[ius] Kindler civ[is] Ianio, Elisab[eth] Kiwall civis”.

¹⁵⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 297v–298 – chrzestnymi Antoniego byli: „Val[entin] Kindler Nagelschmidt Bis[burg], Hel[ena] Jendricki Tischlerfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹⁶⁰ Ibidem, k. 355v–356 – chrzestnymi Marii byli: „Jos[eph] Szafryna Schmidt ibid[em], Rosa Kindler virg[o] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹⁶¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 45, ss. 64–65: „Johann S[ohn] d[es] Kaufm[anns] Val[entin] Hermann, Bisburg 26 [annorum], Antonie T[ochter] d[es] Tischlers Anton Jendricki, Bisburg 25 [annorum]. [Die Zeugen] Bonav[entura] Skibowski Schlosser, Jos[eph] Szafrynna Schneider, Bisburg”.

¹⁶² AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 87v–88: „[Parentes] Valent[inus] Hermann inq[ui]linus «Nagelschmidt», Barbara n[ata] Nau. [Infans] Joannes. [Patrini] Joann[es] Blumehr tornator, Anna Lindeblatt anc[illa], Bisb[urgenses]”.

¹⁶³ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 317v–318 – chrzestnymi Engelberta byli: „Val[entin] Hermann Händler ibid[em], Aug[ust] Szafryna Schneiderfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

¹⁶⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 45, ss. 150–151: „Anton Jendricki Tischler vid[uus] 76 [annorum], Maria nata Stolla p[iae] d[e]functi Julii Rosenblatt vid[ua] 43 [annorum]. [Zeugen] Julius Chmielewski Riemer, Theod[or] Zimmermann Schuhm[acher], [beide] Bischofsburg”.

¹⁶⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 14v: „[Parentes] Clemens Stolla civis et Anna Gehringk. [Infans] Marian[n]a. [Patrini] Mathaeus Toszka col[onus] e Buk[owa] Gora, Barbara Glass civis loci”.

¹⁶⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 78v–79: „Julius Rosenblatt Glasermeister aus Bischofsburg Jüngling 27 [annorum], Maria Stolla T[ochter] des verstorb[enen] Ackerbürgers Clemens St[olla] aus Bischofsburg Jüngfrau 23 [annorum]. [Zeugen] Joseph Krieger Bäckermeister hier, Carl Goeringk B[auer] aus Neudims”.

¹⁶⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 274v: „[Parentes] August Rosenblatt civis, Elisabeth uxor ejus nata Kowalewski. [Infans] Julius. [Patrini] Franciscus Liszewski civis et Marianna uxor, ambo in Bischofsburg”.

¹⁶⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 87v–88: „[Parentes] Jul[ius] Rosenblatt Glaser, Marie Stolla aus Bisburg. [Infans] Julius. [Patrini] Ant[on] Gehrick Färber B[isburg], Marie Glass Kaufmannstochter B[isburg]”.

zmarł na cholere mając trzy lata i jedenaście miesięcy (proboszcz ujął mu w księdze zmarłych jeden miesiąc życia) 3 września – pogrzeb 5 września – 1866 r.¹⁶⁹ Juliusz Rosenblatt senior zmarł po 1875 r., a wdowa po nim zdecydowała się po pewnym czasie na małżeństwo z sędziwym Antonim Jędryckim, z którym dzieci prawdopodobnie nie miała (w każdym razie nie odnotowano ich w ostatniej zachowanej do 1883 r. księdze chrztów).

Antoni Jędrycki zmarł zapewne w latach osiemdziesiątych XIX w. (choć – biorąc pod uwagę jego witalność – nie można wykluczyć tego, że mogło to nastąpić później: w latach dziewięćdziesiątych tego stulecia).

Trzeci syn Ignacego Jędryckiego, Józef (rocznik 1812), ożenił się 26 listopada 1838 r. z Rozalią z domu Rydzkowski/Ritzkowski¹⁷⁰ (urodzoną 15 listopada 1809 r.¹⁷¹). Z tego małżeństwa narodziło się trzech synów: Józef (11 kwietnia – chrzest 19 kwietnia – 1840¹⁷²); August (19 kwietnia – chrzest 1 maja – 1844¹⁷³, zmarł na potówkę w wieku dwóch lat 31 marca – pogrzeb 3 kwietnia – 1846¹⁷⁴) i Ludwik (18 listopada – chrzest 3 grudnia – 1851 r.¹⁷⁵).

Czwarty syn Ignacego Jędryckiego, Michał (rocznik 1814), ożenił się 3 listopada 1841 r. z Barbarą z domu Lisiewski/Liszewski¹⁷⁶ (urodzoną 5 czerwca – chrzest 6 czerwca – 1815 r.¹⁷⁷). Małżonkom urodziło się czworo dzieci: 9 września 1842 r. martwe dziecko płci żeńskiej¹⁷⁸; syn Franciszek 4 października – chrzest 8 października – 1843¹⁷⁹; 24 listopada 1845 r. martwe dziecko płci męskiej¹⁸⁰ i córka Barbara 4 kwietnia – chrzest 5 kwietnia – 1849 r.¹⁸¹

¹⁶⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 74v–75: „Julius S[ohn] des Glasers Jul[ius] Rosenblatt 3 [Jahre] 10 [Monate], Cholera”

¹⁷⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 101v: „[Contrahentes] Josephus Jędrycki juv[enis] civis scrinar[ius] 25 a[nnorum], Rosalia Jacobi Rydzkowski civis filia virgo 28 [annorum], ambo hujates. [Testes] Antonius Jędrycki, Antonius Fox, cives loci”

¹⁷¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 15v: „[Parentes] Jacobus Ritzkowski viator, Rosalia p[ia]e d[efuncti] Jacobi Lilienthal sutoris filia. [Infans] Rosalia. [Patrini] Joannes Strojek capellanus Wartenburgensis, Mariana p[ia]e d[efuncti] Jacobi Lilienthal sutoris filia” (ciotka – siostra matki dziecka).

¹⁷² AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 25 – chrzestnymi Józefa byli: „Joan[nes] Cudnochowski civ[is], Helena Jędrycki civ[is]”.

¹⁷³ Ibidem, k. 57v – chrzestnymi Augusta byli: „Antonius Jędrycki civ[is], Barbara Jędrycki civ[is]”.

¹⁷⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 70: „Augustus fil[ius] Josephi Jędrycki civ[is] scrinar[ius] et Rosaliae Rydzkowski 2 a[nnorum], uners. Hitze”.

¹⁷⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 78v–79 – chrzestnymi Ludwika byli: „Ludov[icus] Zim[m]ermann scholaerega, Elisab[eth] Plocki civis”.

¹⁷⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 116v: „[Contrahentes] Michael Ignatii Jędrycki civis loci filius juv[enis] civ[is] 27 [annorum] et Barbara p[ia]e d[efuncti] Nicolai Lisiewski civ[is] loci fil[ia] virgo 26 [annorum]. [Testes] DD[omin]i Thad[aeus] Kurzbach et Adolph Freitag mercator”.

¹⁷⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 77: „[Parentes] Nicolaus Liszewski lanio, Catharina uxor ejus nata Freisleben. [Infans] Barbara. [Patrini] Simon Kraus sutor civis et Anna Caspari Marx civis uxor, ambo hujates”.

¹⁷⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 43v: „Infans femelle n[on] viva edita”.

¹⁷⁹ Ibidem, k. 52v – chrzestnymi Franciszka byli: „Adolfus Freitag mercator & Amalia Freisleben virgo” (tu imię matki chłopca podano błędnie: Catharina).

¹⁸⁰ Ibidem, k. 72: „Infans mas[culine] non vivus editus”.

¹⁸¹ Ibidem, k. 34v–35 – chrzestnymi Barbary byli: „Lunitz civis, Rosalia Freitag civ[is] marcat[ori] [uxor]”.

Piąty syn Ignacego Jędryckiego, Jan (rocznik 1818), ożenił się 28 listopada 1848 r. z Anną Sadryną¹⁸², z którą miał czworo dzieci: Annę (urodzoną 15 października – chrzest 21 października – 1849¹⁸³); Marian[ne] (urodzoną 10 listopada – chrzest 16 listopada – 1851¹⁸⁴); Jana (urodzonego 9 kwietnia – chrzest 15 kwietnia 1854¹⁸⁵) i Ericha (urodzonego 6 stycznia – chrzest 10 stycznia 1858 r.¹⁸⁶).

Trzecia córka Ignacego Jędryckiego, Elżbieta (rocznik 1820), wyszła 13 października 1846 r. za mąż za Andrzeja Leja¹⁸⁷, urodzonego 30 października – chrzest 4 listopada – 1821 r.¹⁸⁸ Małżonkowie ci mieli jedenaścioro dzieci: Franciszka (urodzonego 7 lipca – chrzest 12 lipca – 1847¹⁸⁹); Andrzeja juniora (urodzonego 1 października – chrzest 7 października – 1849¹⁹⁰); Elżbietę (urodzoną 30 lipca – chrzest 7 sierpnia – 1851¹⁹¹); Ignacego (urodzonego 30 lipca – chrzest 2 sierpnia – 1853¹⁹²); Augustę (urodzoną 1 marca – chrzest 11 marca – 1855¹⁹³); Annę (urodzoną 25 grudnia 1856 – chrzest 4 stycznia 1857¹⁹⁴); Rozalię (urodzoną 1 września 1858¹⁹⁵); Gustawa (urodzonego 26 sierpnia – chrzest 2 września – 1860¹⁹⁶); Antoniego (urodzonego 14 lipca – chrzest 15 lipca – 1862¹⁹⁷, zmarł on

¹⁸² AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 3v-4: „[Contrahentes] Joannes Ignatii Jendrycki fil[ius] juv[enis] civis scrinarii Bisburgensis 30 [annorum], Anna Casimiri Sadryna sculetii in Rochlack filia virgo 32 [annorum]. [Testes] Mich[ael] Jendrycki civ[is] Bisburg[ensis], Rochus Wagner col[onus] in Rochlack”.

¹⁸³ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 49v-50 – chrzestnymi Anny byli: „Valent[inus] Zink col[onus] in Fittigsdorf, Maria Sadrina scult[etissa] in Rochl[ack]”.

¹⁸⁴ Ibidem, k. 101v-102 – chrzestnymi Marianny byli: „Joann[es] Cudnochowski civ[is] restio, Barbara Bolz civ[is]”.

¹⁸⁵ Ibidem, k. 159v-160 – chrzestnymi Jana byli: „Andr[eas] Hennig civ[is] pistor, Rosal[ia] Stalinski civ[is] organarii uxor”.

¹⁸⁶ Ibidem, k. 245v-246 – chrzestnymi Ericha byli: „Cas[imir] Lisiewski B[auer] Neudims, Hel[ena] Jędricki B[ür]g[er]fr[au]”.

¹⁸⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 146: „Andr[eas] Martini Lej civ[is] vitriarii fil[ius] juv[enis] 25 [annorum] & Elisab[eth] p[ia]e d[efuncti] Ignatii Jendrycki civ[is] loci fil[ia] virg[o] 26 [annorum]. [Testes] Andr[eas] Jendrycki & Joann[es] Lej cives loci [Bisburg]”.

¹⁸⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 139: „[Parentes] Martinus Ley fenestrarius civis, Rosalia uxor ejus nata Żabinski. [Infans] Andreas. [Patrini] Anton Żabinski famulus in Samlak et Rosalia Josephi Zamorey hortulani in Zazdrosc uxor”.

¹⁸⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 10v-11 – chrzestnymi Franciszka byli: „Mich[ael] Jendrycki civ[is] scrinari[us], Susanna Hahn civ[is] sart[oris] uxor”.

¹⁹⁰ Ibidem, k. 48v-49 – chrzestnymi Andrzeja byli: „Joannes Lej civ[is], Helena Jendrycki civis”.

¹⁹¹ Ibidem, k. 95v-96 – chrzestnymi Elżbiety byli: „Augustus Bolz civ[is] scrinarius, Marian[ne] Maluck civis”.

¹⁹² Ibidem, k. 138v-139 – chrzestnymi Ignacego byli: „Joann[es] Maluck civ[is] sutor, Barbara Schmiese civis”.

¹⁹³ Ibidem, k. 173v-174 – chrzestnymi Augusty byli: „Wilhelmus Lej juv[enis] loci, Marian[ne] Jendrycki anc[illa] loci [Bisburg]”.

¹⁹⁴ Ibidem, k. 214v-215 – chrzestnymi Anny byli: „Anton Jędricki Tischler B[ürger], Elis[abeth] Babel Schmiedesfr[au]”.

¹⁹⁵ Ibidem, k. 273v-274. Chrzest ten zapisano na samym dole mocno uszkodzonej dziś karty i ustalenie jego daty jest możliwe właściwie bardziej na bazie rejestru chrztów z księgi Biskupiec E 36 niż na podstawie tego wpisu.

¹⁹⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 36v-37 – chrzestnymi Gustawa byli: „Matth[äus] Babel B[isburg], Anna Olinski Schneiderfr[au] B[isburg]”.

¹⁹⁷ Ibidem, k. 90v-91 – chrzestnymi Antoniego byli: „Ant[on] Maluck Schuh[macher] B[isburg], Mar[ia] Maluck Bürgertochter B[isburg]”.

jednak na koklusz już po niespełna dziewięciu miesiącach 10 marca – pogrzeb 13 marca – 1863¹⁹⁸); kolejnego Antoniego (urodzonego 4 marca – chrzest 13 marca – 1864¹⁹⁹) i Mariannę (urodzoną 4 sierpnia – chrzest 8 sierpnia – 1867 r.²⁰⁰).

Franciszek Jędrycki (rocznik 1843), syn Michała i Barbary z domu Lisiewski, ożenił się 15 listopada 1870 r. z Anną Palmowski²⁰¹. Z tego związku narodziło się pięcioro dzieci: Antonina (28 października – chrzest 1 listopada – 1871²⁰²); August (26 listopada – chrzest 1 grudnia – 1872²⁰³, dziecko zmarło z powodu osłabienia organizmu mając jeden rok i czternaście tygodni 6 stycznia – pogrzeb 9 stycznia – 1873²⁰⁴); Franciszek (16 stycznia 1874²⁰⁵, dziecko zmarło na biegunkę mając osiem miesięcy 23 sierpnia – pogrzeb 26 sierpnia – 1874²⁰⁶); Albert (28 kwietnia – chrzest 4 maja – 1880²⁰⁷) i Anna (19 czerwca – chrzest 25 czerwca – 1882 r.²⁰⁸).

Barbara Jędrycka (rocznik 1849), córka Michała i Barbary z domu Lisiewski, wyszła 14 października 1873 r. za Walentego Krausego²⁰⁹, urodzonego 11 lutego – chrzest 16 lutego – 1845 r.²¹⁰ Małżonkowie ci mieli czworo dzieci: Augusta (urodzonego 22 lipca – chrzest 28 lipca – 1874²¹¹); Marię (urodzoną 24 marca – chrzest

¹⁹⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 4v–5: „Anton Sohn d[es] Glasers Andreas Ley 9 [Monate], Husten”.

¹⁹⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 122v–123 – chrzestnymi tego Antoniego byli: „Wilh[elm] Lej Glaser B[isburg], Barb[ara] Jędricki Bürgert[ochter] B[isburg]”.

²⁰⁰ Ibidem, k. 200v–201 – chrzestnymi Marianny byli: „Matth[aeus] Babel Schneider B[isburg], Aug[usta] Lej Glaserfr[au] B[isburg]”.

²⁰¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 126v–127: „[Contrahentes] Franz S[ohn] d[es] Tischlermeist[er] Michael Jędricki Bischofsburg juv[enis] 27 [annorum], Anna T[ochter] d[es] + Wirth Andreas Palmowski Bischofsburg virgo 26 [annorum]. [Die Zeugen] And[reas] Glasermeist[er], Carl Palmowski Bäckermeister, ambo Bisburg”.

²⁰² AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 63v–64 – chrzestnymi Antoniny byli: „Carl Palmowski Bäckerm[ei]st[er], Barb[ara] Boltz Tischlerfr[au]”.

²⁰³ Ibidem, k. 103v–104 – chrzestnymi Augusta byli: „Val[entin] Krause Schuhm[acher] ibid[em], Barb[ara] Jendritzki virg[o] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²⁰⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 216v–217: „August S[ohn] d[es] Tischlers Franz Jendricki 1 [Monat] 14 [Tage], Schwache”.

²⁰⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 143v–144 – chrzestnymi Franciszka byli: „Gust[av] v[on] Palmowski vic[arius] ibid[em], Mar[ia]n[na] Böhnke vid[ua] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²⁰⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 267v–268: „Franz S[ohn] d[es] Tischlerm[eister]s Frnaz Jendritzki 8 [Monate], Durchfall”.

²⁰⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 375v–376 – chrzestnymi Alberta byli: „August Freundt Kaufmann ibid[em], Anna Freisleben virg[o] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²⁰⁸ Ibidem, k. 458v–459 – chrzestnymi Anny byli: „Ed[uard] Konieczka Lehrer Neudims, Caroline Palmowski Bäckerfr[au] Bisburg”.

²⁰⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 149v–150: „[Contrahentes] Valentin Schuhmeist[er] S[ohn] d[es] + Schuhmachermeisters Andreas Krause Bisburg 28 [jahre], Barbara T[ochter] d[es] Tischlerm[eist]ers Mich[ael] Jendritzki Bisburg 24 [jahre]. [Die Zeugen] Ign[at]z Krause Schuhm[acher]m[eist]er, Franz Jendritzki Tischlerm[eist]er Bisburg”.

²¹⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 65v: „[Parentes] Andreas Kraus civ[is] sutor et Catharina Erdmann. [Infans] Valentinus. [Patrini] Alb[ert] Bergmann civ[is], Anna Szafryna col[oni] ux[or] in Ridbach”.

²¹¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 161v–162 – chrzestnymi Augusta byli: „Franz Jendricki Tischler ibid[em], Cath[arina] Krause Schuhm[acher]fr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

28 marca – 1876²¹²); Jadwigę (urodzoną 14 lipca – chrzest 21 lipca – 1878²¹³) i Alberta (urodzonego 14 listopada – chrzest 21 listopada – 1881 r.²¹⁴).

Jan Jędrycki (rocznik 1785), ożenił się 12 września 1808 r. z Elżbietą z domu Gregołowicz/Grygołowicz²¹⁵ (urodzoną 6 czerwca 1782 r.²¹⁶). Z tego małżeństwa narodziło się siedmioro dzieci: 24 października (chrzest 25 października) 1808 r. szczególnie nas interesujący przyszedł nauczyciel biesowski Józef²¹⁷; Anna (16 sierpnia – chrzest 19 sierpnia – 1810²¹⁸); dziecko płci męskiej urodzone martwe (5 lub 6 marca – pogrzeb 7 marca – 1813²¹⁹); Elżbieta (29 marca – chrzest 30 marca – 1814²²⁰, zmarła w wieku siedemnastu lat i dziewięciu miesięcy na cholera 15 stycznia – pogrzeb 16 stycznia – 1832²²¹), Antoni (15 sierpnia – chrzest 18 sierpnia – 1816²²²); Katarzyna (5 listopada – chrzest 7 listopada – 1819²²³) i Franciszek (2 grudnia – chrzest 4 grudnia – 1823²²⁴, zmarł z powodu drgawek/konwulsji epileptycznych 7 lutego – pogrzeb 9 lutego – 1824²²⁵).

²¹² Ibidem, k. 224v–225 – chrzestnymi Marii byli: „Joh[ann] Krause Schuhm[acher] ibid[em], Anna Jendricki Tischlerfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²¹³ Ibidem, k. 304v–305 – chrzestnymi Jadwigi były: „Ant[on] Raffel Fleischer ibid[em], Marie Boltz virg[o] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²¹⁴ Ibidem, k. 434v–435 – chrzestnymi Alberta byli: „Aug[ust] Freisleben Stadtkämmer ibid[em], Amalie Freund Kaufmannsfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²¹⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 131v: „[Contrahentes] Joannes p[ia]e d[efuncti] Josephi Jendricki civis Bischofsburgensis filius cum Elisabeth p[ia]e d[efuncti] Christophori Gregolewicz civis ibidem filia. Sponsus 24 [annorum]. Sponsa 26 an[n]orum. [Testes] Andreas Skubich et Ignatius Jendricki, ambo cives Bischoffsburgenses”.

²¹⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 32, k. 297: „[Parentes] Christophorus Gregolewicz civis, Anna p[ia]e d[efuncti] Josephi Krinicki civis Bisburgensis filia. [Infans] Elisabeth. [Patrini] Simon Braun civis Bisburgensis, Barbara Andreae Schwark civis Bisburgensis uxor”.

²¹⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 6: „[Parentes] Joannes Jendricki civis, Elisabeth p[ia]e d[efuncti] Christophori Gregolewicz civis filia. [Infans] Joseph[us]. [Patrini]: Petrus Jendrzewski civis, Elisabeth Petri Jendricki civis uxor”.

²¹⁸ Ibidem, k. 22 – chrzestnymi Anny były: „Valentinus p[ia]e d[efuncti] Josephi Jendricki civis filius, Marianna p[ia]e d[efuncti] Christophori Gregolewicz civis filia, ambo in Bischofsburg”.

²¹⁹ Ibidem, k. 52: „Puer non vivus editus” – data w księdze chrztów: 6 III 1813 (tu po raz pierwszy pojawia się określenie zawodu ojca: „arcularius”), natomiast księga zmarłych – AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 81v podaje daty: urodzenia 5 III i pogrzebu 7 III 1813 r.

²²⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 61v – chrzestnymi Elżbiety były: „Valentin[us] Braun pello et Agnes Valentini Kuhnig pistoris consors, ambo in Bischofsburg” (nazwisko ojca podano w formie: „Jędricki”, a matki: „Grigolewicz”).

²²¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 172v: „Elisabeth Joannis Gendritzki civis arcularii filia 17 a[nn]orum], Cholera”.

²²² AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 85 – chrzestnymi Antoniego były: „Mathaeus Pompecki civis et Elisabeth Ignatii Gendricki arcularii uxor, ambo hujates” (nazwisko ojca pojawia się odtąd w formie: „Gendricki”, a matki: „Gregolewicz”).

²²³ Ibidem, k. 119 – chrzestnymi Katarzyny były: „Joannes Fochs lanio et Julian[n]a Martini Peper camerarii filia, ambo in Bischofsburg”.

²²⁴ Ibidem, k. 157 – chrzestnymi Franciszka były: „Anastasius Peper excubiarum magister et Marian[n]a Josephi Behrendt civis uxor, ambo hujates”.

²²⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 125: „Franciscus Joannis Gendricki arcularii filius 2 m[ensis] 7 d[ie]rum], Krämpfe”.

Córka Jana Jędryckiego, Katarzyna (rocznik 1819), wyszła 20 października 1846 r. za mąż za Józefa de/von Openkowskiego²²⁶, urodzonego w Zerbuniu 16 maja – chrzest 18 maja – 1817 r.²²⁷ Małżonkowie ci mieli siedmioro dzieci: Józefa (urodzonego 14 listopada – chrzest 17 listopada – 1846²²⁸); Antoniego (urodzonego 25 października – chrzest 29 października 1848²²⁹); Zygryda (urodzonego 1 października – chrzest 9 października – 1850²³⁰); Augusta (urodzonego 14 lipca – chrzest 20 lipca – 1852²³¹); Adalberta (urodzonego 25 sierpnia – chrzest 4 września – 1855 r.²³²); Elżbietę (urodzoną 26 marca – chrzest 7 kwietnia – 1861²³³) i Aleksandra (urodzonego 24 lipca – chrzest 5 sierpnia – 1863 r.²³⁴).

Stolarz Jan Jędrycki zmarł na apopleksję w wieku – jak podano w księdze zmarłych – osiemdziesięciu czterech lat (faktycznie przeżył prawie osiemdziesiąt dwa lata) 11 maja – pogrzeb 14 maja – 1867 r., pozostawiając dorosłą córkę (zameżną za Józefem Openkowskim) i dziewięcioro wnucząt²³⁵. Wdowa po nim, Elżbieta, zmarła jako pensjonariuszka szpitala wskutek osłabienia organizmu w wieku – jak zanotowano – osiemdziesięciu sześciu lat (w rzeczywistości miała bez kwartału osiemdziesiąt osiem lat) 12 marca – pogrzeb 15 marca – 1870 r., pozostawiając – jak podano w księdze – czworo dorosłych dzieci²³⁶.

Młodszy syn Jana Jędryckiego i młodszy brat nauczyciela biesowskiego Józefa, Antoni (rocznik 1816), ożenił się 20 listopada 1843 r. z Elżbietą z domu Chmielewską²³⁷. Małżonkom urodziło się dwóch synów: Antoni junior (13 paź-

²²⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 146: „[Contrahentes] Joseph v[on] Openkowski juv[en]is sodal[is] tinctorius 29 [annorum] & Catharina Joannis Jędrycki civ[is] loci fil[ia] virg[o] 26 [annoeum]. [Testes] Jos[eph] Jędrycki ludimagis[ter] in Gr[oss] Boessau & Jos[eph] Neumann libert[inus] e Sauerbaum”.

²²⁷ AAWO, Ap, Biesowo E 196, k. 51: „[Parentes] Andreas de Openkowski nobilis possessor aliquot mansorum, Ursula Wyppich nata uxor ejus. [Infans] Josephus. [Patrini] Antonius Zalewski libertinus, Catharina Stanislai de Openkowski possessoris aliquot mansorum filia, ambo ex Sauerbaum”.

²²⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 80v – chrzestnymi Józefa byli: „Jos[eph]us Jędrycki scholaerega, Anna Opekowski e Sauerbaum”.

²²⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 27v–28 – chrzestnymi Antoniego byli: „Franc[iscus] v[on] Openkowski e Sauerbaum, Elisab[eth] Jędrycki civis loci [Bisburg]”.

²³⁰ Ibidem, k. 74v–75 – chrzestnymi Zygryda byli: „Franc[iscus] de Openkowski e Sauerbaum, Marian[n]a Zatrip civis”.

²³¹ Ibidem, k. 117v–118 – chrzestnymi Augusta byli: „Anton[ius] Hirschberg civ[is] pistor, Wilhelmine Zelazinski”.

²³² Ibidem, k. 184v–185 – chrzestnymi Adalberta byli: „Joann[es] Kiwal civis scrinar[ius], Rosalia Neumann libert[ini] e Sauerbaum [uxor]”.

²³³ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 51v–52 – chrzestnymi Elżbiety byli: „Ant[onius] Zatrip Kürschner B[ischofsburg], Sus[anna] Jędricki Magd[e] B[ischofsburg]”.

²³⁴ Ibidem, k. 105v–106 – chrzestnymi Aleksandra byli: „Ign[atius] Oppenkowski Köllmer Sauerbaum, Hel[ena] Gerra Kürschnerfr[au] B[ischofsburg]”.

²³⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 94v–95: „Johann Jędricki Tischler 84 [Jahre], Schlagfluss, 1 major[enne] Tochter vereh[rene] Oppenkowski und neuennen Grosskinder”.

²³⁶ Ibidem, k. 147v–148: „Elisabeth Jędricki Hospitalswittwe, 86 [Jahre], 4 major[enne] Kinder, Schwichen”.

²³⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 129v: „[Contrahentes] Antonius Joannis Jędrycki civis scrinarii loci fil[ius] juv[en]is 26 & Elisab[eth] Melchioris Chmielewski civ[is] loci fil[ia] virgo 24 [annorum]. [Testes] Jos[eph] Jędrycki scholaerega Bessoviesis, Ignatius Krause civ[is] loci”.

dzielnika – chrzest 17 października – 1844²³⁸, zmarł na błonicę w wieku pięciu lat dwóch miesięcy, choć w księdze zmarłych napisano, że miał pięć lat sześć miesięcy, 26 grudnia – pogrzeb 29 grudnia – 1849²³⁹) i August (27 kwietnia – chrzest 29 kwietnia – 1847 r.²⁴⁰).

Stolarz Antoni Jędrycki senior (rocznik 1816) zmarł z powodu gorączki nerwowej w wieku niespełna trzydziestu dwóch lat (proboszcz dał mu w księdze tylko dwadzieścia osiem lat życia) 22 kwietnia – pogrzeb 25 kwietnia – 1848 r., pozostawiając żonę i dwoje dzieci²⁴¹.

August Jędrycki (rocznik 1847) ożenił się 28 maja 1872 r. w Barczewie²⁴² z urodzoną 27 czerwca – chrzest 2 lipca – 1850 r. Marią Pauliną, córką nauczyciela z Jedzbarka Franciszka Galinowskiego i Katarzyny z domu Faby²⁴³. Po ślubie młodzi małżonkowie zamieszkali w Jedzbarku, gdzie przyszło na świat dwoje ich najstarszych pociech. Ogółem urodziło się im pięcioro dzieci: 15 lutego – chrzest 18 lutego – 1873 Paweł²⁴⁴; 30 czerwca – chrzest 12 lipca – 1874 Maria²⁴⁵; 24 października – chrzest 5 listopada – 1876 Leon²⁴⁶; 24 marca – chrzest 30 marca – 1879 Ryszard²⁴⁷ i 15 lutego – chrzest 17 lutego 1881 r. Natalia²⁴⁸.

Walenty Jędrycki (rocznik 1793) ożenił się 26 listopada 1817 r. z Marianną z domu Pawłowski (zapewne z rocznika 1794)²⁴⁹. Małżonkom urodzi-

²³⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 61v – chrzestnymi Antoniego byli: „Andr[eas] Cichowski e Wengoien & Elisab[eth] Jędrycki civ[is]”.

²³⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 55v–56: „Antonius fil[ius] Antonii Jendrycki civ[is] & Elisab[ethae] Chmielewski 5 a[n]norum] 6 m[ensis], Bräune”.

²⁴⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 7v–8 – chrzestnymi Augusta byli: „Josephus Openkowski tinctor, Anna Chmielewski civ[is]”.

²⁴¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 24v–25: „Antonius Jendrycki civis arcularius 28 [annorum], Nervenfie[er]”.

²⁴² AAWO, Ap, Barczewo 46, s. 183 – zapis w rejestrze ślubów: „Jendrycki August, Galinowski Maria 28.5.1872” oraz pełny zapis: Barczewo 46, ss. 206–207: „August S[ohn] des Tischlers Anton Jędrycki Jüngling Bischofsburg 25 [Jahre] k[atholisch], Marie T[ochter] des Lehrers Franz Galinowski Jungfr[au] Hirschberg 21 [Jahre] k[atholisch]. [Zeugen] Julius Galinowski W[artenburg], Ant[on] Galinowski”.

²⁴³ AAWO, Ap, Barczewo 34, ss. 94–95: „[Parentes] Franz Galinowski Lehrer kath[olisch], Catharina geboren Faby kath[olisch]. [Infans] Maria Pauline. [Tauf-Pathen] Johann Ost Lehrer in Wartenburg, Gertrude Kracki Lehr[er]frau in Hirschberg”.

²⁴⁴ AAWO, Ap, Barczewo 35, ss. 398–399 – chrzestnymi Pawła byli: „Fr[an]z Galinowski Lehrer Hirschberg, Natalie Galinowski Lehr[er]t[ochter] Hirschberg”.

²⁴⁵ Ibidem, ss. 440–441 – chrzestnymi Marii byli: „Hermanski Schneider H[irschberg], Barb[ara] Galinowski Lehr[er]t[ochter] H[irschberg]”.

²⁴⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 243v–244 – chrzestnymi Leona byli: „Fr[an]z Rosenblatt Glaser ibid[em] – Bisburg, [Catharina] Galinowski Lehr[er]fr[au] Hirschberg”.

²⁴⁷ Ibidem, k. 330v–331 – chrzestnymi Ryszarda byli: „Julius Chmielewski Riemer ibid[em], Valeska Hahn Fleischerfr[au] d[i]t[o]”, a więc oboje z Biskupca.

²⁴⁸ Ibidem, k. 406v–407 – chrzestnymi Natalii byli: „Jos[eph] Szafrynski Schneider ibid[em], Auguste rosenblatt Glaserfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²⁴⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 178: „H[onoratus] Valentinus p[ia]e d[efuncti] Josephi Gendricki arcularii filius civis cum h[onorata] Marian[n]a p[ia]e d[efuncti] Martini Pawlowski rectoris olim in Neustadt filia virg[ine]. Sponsus 25, sponsa 24 a[n]norum. [Testes] Florian Cudnochowski figulus et Petrus Gendricki arcularius, ambo in Bischofsburg”.

ło się ośmioro dzieci: Marian[n]a (10 września – chrzest 13 września – 1818²⁵⁰, zmarła na puchlinę wodną 20 sierpnia – pogrzeb 22 sierpnia – 1821²⁵¹); Anna (7 stycznia – chrzest 9 stycznia – 1820²⁵², zmarła na odrę 21 października – pogrzeb 23 października – 1820²⁵³); Karol (16 lipca – chrzest 17 lipca – 1821²⁵⁴, zmarł na robaczącę 8 stycznia – pogrzeb 11 stycznia – 1828²⁵⁵); Franciszek (2 grudnia – chrzest 3 grudnia – 1822²⁵⁶, zmarł na biegunkę 11 stycznia – pogrzeb 13 stycznia – 1825²⁵⁷); Józef (26 listopada – chrzest 28 listopada – 1824²⁵⁸); Katarzyna (23 listopada – chrzest 26 listopada – 1826²⁵⁹); Walenty junior (urodzony w Biesowie 13 marca – i tam ochrzczony 15 marca – 1829²⁶⁰, zmarł 25 września – pogrzeb 27 września – 1834 mając pięć i pół roku, choć w księdze zmarłych podano, że miał sześć lat²⁶¹) i Antoni (13 czerwca – chrzest 27 czerwca – 1835²⁶²).

Stolarz Walenty Jendricki/Gendricki zmarł na suchoty w wieku – jak podano w księdze zmarłych – czterdziestu trzech lat (faktycznie do pełni tego wieku brakowało mu dwóch miesięcy) 21 grudnia – pogrzeb 24 grudnia – 1835 r.²⁶³ Wdowa po nim (jej imię zapisano w księdze zmarłych: Maria) zmarła na cholere w wieku sześćdziesięciu lat 28 października – pogrzeb 31 października – 1855 r., pozostawiając małą córkę²⁶⁴.

Córka Józefa Jędryckiego seniora z drugiego małżeństwa, Gertruda (rocznik 1788), najpierw miała dziecko nieślubne z Janem Fochsem (urodzonym 15 listo-

²⁵⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 106v – chrzestnymi Marian[n]y byli: „Florian Cudnochowski figulus et Ursula Martini Margowski sutoris uxor, ambo hujates”.

²⁵¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 115v: „Marian[n]a Valentini Jendricki arcularii civis filia 3 a[nnorum], Wassersucht” (ta sama informacja: ibidem, Biskupiec 4, s. 123).

²⁵² AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 120v – chrzestnymi Anny byli: „Florian Stolinski organarius et Rosa Joannis Off aeditui consors, ambo hujates”.

²⁵³ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 113: „Anna Valentini Gendricki arcularii filia 3/4 a[nni], Masern”.

²⁵⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 136 – chrzestnymi Karola byli: „Peter Gendricki arcularius et Anna Andreae Hennig pistoris civis uxor, hujates”.

²⁵⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 145v: „Carolus Valentini Gendricki arcularii filius 7 a[nnorum], Würmer”.

²⁵⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 148 – chrzestnymi Franciszka byli: „Joannes Fochs lanio civis et Gertruda Floriani Cudnochowski figuli uxor, ambo hujates”.

²⁵⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 130v: „Franz[iscus] Valentini Gendricki arcularii filius 2 a[nnorum], Durchfall” (ta sama informacja: ibidem, Biskupiec 4, s. 155).

²⁵⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 167v – chrzestnymi Józefa byli: „Andreas Hennig pistor civis et Elisabeth Joannis Gendricki arcularii uxor, ambo in Bischofsburg”.

²⁵⁹ Ibidem, k. 192v – chrzestnymi Katarzyny byli: „Joseph Maaser sutor et Gertruda Joannis Fochs lanionis uxor, ambo hujates”.

²⁶⁰ AAWO, Ap, Biesowo E 196, k. 86 – chrzestnymi Walentego juniora byli: „Antonius p[ia]e d[efuncti] Josephi Hirschberg arcularii Bischofsburg[ensis] filius, Anna Antonii Gross sculteti in Maj[ori] Bessau filia”.

²⁶¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 191v: „Valentinus Valentini Gendricki arcularii filius 6 a[nnorum], Auszehrung”.

²⁶² AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 287 – chrzestnymi Antoniego byli: „Matth[aeus] Gross ludirect[or] in Sauerbaum et Elisabeth Ignatii Jendricki civis uxor, ambo in Bischofsburg”.

²⁶³ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 199v: „Valent[inus] Gendricki civis arcularius 43 a[nnorum], Auszehrung”.

²⁶⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 158v–159: „Maria Jendricki vidua 60 [annorum], Cholera”.

pada 1790 r.²⁶⁵) – syna Jana (urodzonego 27 października – ochrzczonego 28 października – 1812 r.²⁶⁶), a następnie – po ślubie z tymże Janem Fochsem, zawartym 1 marca 1813 r.²⁶⁷ – w małżeństwie tym narodziło się jeszcze ośmioro dzieci: Ignacy (3 sierpnia – chrzest 4 sierpnia – 1814²⁶⁸); Józef (6 września – chrzest 8 września – 1816²⁶⁹); Elżbieta (11 sierpnia 1818²⁷⁰); Jan (13 września – chrzest 14 września – 1819²⁷¹); Franciszek (8 marca – chrzest 9 marca – 1822²⁷², zmarł z powodu wrzodów mając niespełna jeden rok 24 stycznia – pogrzeb 26 stycznia – 1823²⁷³); kolejny Jan (8 marca – chrzest 11 marca – 1829²⁷⁴) i Katarzyna (9 września – chrzest 10 września – 1830²⁷⁵, zmarła mając dwa i pół roku 27 marca – pogrzeb 29 marca – 1833²⁷⁶). Ta zauważalna wyżej zaskakująca częstotliwość nadawania synom tej pary imienia Jan świadczy o tym, że dwaj pierwsi synowie o tym imieniu nie żyli długo (a z pewnością nie dożyli 1829 r.), ale również – jak sądzę – jest dowodem naprawdę wielkiego uczucia, jakim Gertruda niewątpliwie darzyła swego wybranka. Można tu dodać, że Jan Fochs, zanim jesienią 1812 r. doczekał się nieślubnego dziecka z Gertrudą Jędrycką, już latem tego roku został ojcem innego nieślubnego syna z nieformalnego związku z inną kobietą²⁷⁷.

Gertruda Fochs zmarła w wieku czterdziestu trzech lat na cholera 26 grudnia – pogrzeb 27 grudnia – 1831 r.²⁷⁸, a wdowiec Jan 19 stycznia 1834 r. ożenił się

²⁶⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 33, k. 62v: „[Parentes] Joannes Fox civis, Catharina Antonii Cimmerman civis Bisburgenis filia. [Infans] Joannes. [Patrini] Casparus Schauke civis Bisburgenis, Anna Josephi Ciecierski civis Bisburgenis uxor”.

²⁶⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 49v: „[Parentes] Gertrudis Jędricki arcularii filia scortum, Johan Fochs lanio scortator. [Infans] Joannes. [Patrini] Stanislaus Klapprovski viator et Elisabeth Jacobi Zimmerman relicta vidua, ambo in Bischofsburg”.

²⁶⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 42, k. 157: „[Contrahentes] Joannes Joannis Fochs lanionis in Bischofsburg filius cum Gertrude p[ia]e d[efuncti] [Josephi] Jędricki arcularii in Bischofsburg filia. Sponsus 24, sponsa 24 an[n]or[um]. [Testes] Petrus Jędricki arcularius, Anton[us] Cimmerman lanio, ambo in Bischofsburg”.

²⁶⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 65 – chrzestnymi Ignacego byli: „Joannes Fuchs senior civis et Marian[n]a Antonii Cimmerman lanionis uxor, ambo hujates”.

²⁶⁹ Ibidem, k. 85v – chrzestnymi Józefa byli: „Petrus Gendricki arcularius et Anna Joannis Mahser sutoris uxor, ambo hujates”.

²⁷⁰ Ibidem, k. 105v – chrzestnymi Elżbiety były: „Joseph[us] Mahser sutor civis et Elisabetha Joannis Gendricki arcularii uxor, ambo hujates”.

²⁷¹ Ibidem, k. 117 – chrzestnymi Jana byli: „Josephus Gendricki iuvenis et Marian[n]a Schenk virgo, ambo in Bischofsburg”.

²⁷² Ibidem, k. 142 – chrzestnymi Franciszka były: „Anton Zimmerman lanio civis et Anna Josephi Mokanski civis uxor, ambo hujates”.

²⁷³ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 120v: „Franciscus Joannis Fochs civis lanionis fil[us] 1 [anni], Geschwürne”.

²⁷⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 216 – chrzestnymi tego Jana były: „Anton[us] Fochs lanio sodalis et Rosalia Francisci Liszewski civis filia, ambo hujates”.

²⁷⁵ Ibidem, k. 232v – chrzestnymi Katarzyny były: „Josephus Schroda sutor civis et anna Michaelis Fochs civis lanionis uxor, ambo hujates”.

²⁷⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 181: „Catharina Johannis Fochs civis lanionis filia 1a[n]n[us] 6 [mensis], Friese” (podany tu wiek zmarłej dziewczynki jest zaniżony o rok).

²⁷⁷ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 46v: „[Parentes] Rosalia p[ia]e d[efuncti] Caspari Szauka sutoris vidua scortum, Joannes Fochs carnificis filius scortator. [Infans] Petrus. [Patrini] Michael Müller arcularius et Gertrudis Josephi Konecki figuli filia, ambo in Bischofsburg”.

²⁷⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 48, k. 171: „Gertruda Johannis Fochs lanionis civis uxor 43 [annorum], Cholera”.

powtórnie z Anną z domu Kostrzewa²⁷⁹. Ta dziewięć lat wcześniej, będąc służącą, miała nieslubną córkę Karolinę, urodzoną 11 stycznia – ochrzczoneą 13 stycznia – 1825²⁸⁰, a zmarłą na puchlinę wodną 19 marca – pogrzeb 22 marca 1839 r.²⁸¹. Z drugą żoną, Anną, Jan Fochs/Fox miał czworo dzieci: Marian[n]ę (urodzoną 31 stycznia – ochrzczoneą 2 lutego – 1835²⁸²), Jana (urodzonego 26 lutego – chrzest 5 marca – 1837²⁸³); Annę (urodzoną 10 lutego – chrzest 17 lutego – 1839²⁸⁴) i Andrzeja (urodzonego 21 listopada – chrzest 28 listopada – 1841²⁸⁵).

Rzeźnik Jan Fox zmarł na puchlinę wodną w wieku – jak podano w księdze zmarłych – sześćdziesięciu sześciu lat (faktycznie nie ukończył sześćdziesięciu czterech lat) 2 lipca – pogrzeb 5 lipca – 1854 r., pozostawiając żonę i czworo dzieci²⁸⁶. Wdowa Anna Fox zmarła ze starości w wieku sześćdziesięciu lat 21 lutego – pogrzeb 24 lutego – 1861 r., pozostawiając – jak podano – dwoje dorosłych i troje małoletnich dzieci²⁸⁷.

Jan Fox junior (rocznik 1837), syn z drugiego małżeństwa Jana seniora z Anną ożenił się 25 listopada 1861 r. ze starszą o dwa i pół roku Rozalią z domu Marx²⁸⁸. Małżonkowie mieli córkę Annę (urodzoną 23 lipca – chrzest 27 lipca – 1862²⁸⁹, dziecko zmarło na zapalenie płuc w wieku trzech lat 13 lipca – pogrzeb 17 lipca – 1865 r.²⁹⁰).

²⁷⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 71: „H[onoratus] Johann Fochs civis viduus cum Anna Kostrzewa, ambo in Bischofsburg. Sp[on]sus 44, sp[on]sa 32 [annorum]. [Testes] Anton Zimmermann civis et Michael Saalman, ambo in Bischofsburg”.

²⁸⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 169v: „[Parentes] Anna Kostrzewa famula scortum, August Hoofmann [sic] scortator. [Infans] Carolina. [Patrini] Thomas Kostrzewa sodalis sutor et Marian[n]a Kostrzewa famula, ambo in Bischofsburg”.

²⁸¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 49, k. 32: „Carolina fil[ia] Annae Kostrzewa nunc uxoratae Fox 14 a[nnorum] Wassersucht, cath[olisch]”.

²⁸² AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 281 – chrzestnymi Marianny byli: „Laurentius Dobrzinski faber serrarius juvenis et Elisabeth Schmulewski virgo, ambo in Bischofsburg”.

²⁸³ Ibidem, k. 305v – chrzestnymi Jana byli: „Ant[oni]us Gendricki juvenis et Catharina Czychowski virgo, ambo in Bischofsburg”.

²⁸⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 17 – chrzestnymi Anny byli: „Jacobus Czort civis, Anna Fox civis”.

²⁸⁵ Ibidem, k. 37 – chrzestnymi Andrzeja byli: „Joann[es] Cudnochowski civ[is], Cathar[ina] Fox civ[is] loci”.

²⁸⁶ AAWO, Ap, Biskupiec E 50, k. 138v–139: „Joann[es] Fox civ[is] lanio 66 [annorum], dispos[itus]. Wassersucht, Frau und 4 Jug.”.

²⁸⁷ Ibidem, k. 262v–263: „Anna Fox Frau des verstorb[enen] Fleischer Johann Fox 60 J[ahre], Alterschwäche, 2 major. und 3 minorenn. Kinder”.

²⁸⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 67v–68: „Joh[ann] Fox Fleischer in Bischofsburg Jüngling 25 [Jahre] k[atholisch], Rosalie T[ochter] des p[ia]e d[e]f[uncti] Bürgers Matth[aeus] Marx Magd 27 [Jahre] k[atholisch]. [Zeugen] Ant[on] Fox, Otto Stopka”.

Rozalia ur. się 10 IX – chrzest 14 IX – 1834 – AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 276: „[Parentes] Matth[aeus] Marx civis, Marianna uxor ejus nata Kulbacki. [Infans] Rosalia. [Patrini] Jacob Kawka ludirector et Rosalia Liszewski virgo, ambo in Bischofsburg”.

²⁸⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 81v–82 – chrzestnymi Anny byli: „Franz Cudnochowski Fleischer hier, Caroline Skubs Fleischerfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

²⁹⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 49v–50: „Anna T[ochter] des Fleischerm[eisters] Johann Fox 3 [Jahre], Brustentzündung”.

* * *

Pamiętnikarz zasugerował, że w związku z kłopotami zdrowotnymi Józef Jędrycki/Jendritzki/Gendritzki pracował w Biesowie krótko. Trudno tu rozstrzygać, na ile ewentualne przypadłości psychiczne mogły utrudniać mu właściwe wykonywanie pracy pedagogicznej, ale należy podkreślić, że Józef Jędrycki/Jendritzki (rocznik 1808), syn Jana i Elżbiety z domu Grygołowicz, pracował w biesowskiej szkole przez niemal siedemnaście lat (30 września 1830 r. – lato 1847 r.), aż do swojej śmierci (gwoili prawdy wydawca pamiętnika sam kwestionuje sugestię pamiętnikarza pisząc o kilkunastu latach pracy Jędryckiego w Biesowie – s. 100, przyp. 72).

Z 9 marca 1833 r. pochodzi zapiska o chrzcie narodzonego tegoż dnia w Biesowie Józefa, nieślubnego syna nauczyciela biesowskiego Józefa Jędryckiego i Zuzanny, córki miejscowego gospodarza Pawła Jasińskiego (krzyżykiem umieszczonym obok imienia ochrzczonego noworodka ówczesny proboszcz biesowski Andrzej Heck napiętnował jego nieprawe pochodzenie)²⁹¹. Niebawem, 30 września 1833 r., Józef Jendritzki ożenił się w Biesowie z matką swego pierworodnego syna, Zuzanną z domu Jasiński²⁹². Małżonkowie doczekali się narodzin jeszcze siedmiorga ślubnych dzieci: Franciszka (9 października – chrzest 12 października – 1834²⁹³); Elżbiety (3 lipca – chrzest 7 lipca 1836²⁹⁴); Ignacego (29 lipca – chrzest 31 lipca – 1838²⁹⁵); Zuzanny (22 marca – chrzest 25 marca – 1840²⁹⁶); Anny (21 kwietnia – chrzest 24 kwietnia – 1842)²⁹⁷; Antoniego (24 listopada – chrzest 28 listopada – 1844²⁹⁸) i Jana (27 lutego – chrzest 28 lutego 1847²⁹⁹).

Niestety, troje najstarszych ślubnych dzieci zmarło w niemowlęctwie na suchoty: 29 sierpnia – pogrzeb 1 września – 1835 mając – jak podano w księ-

²⁹¹ AAWO, Ap, Biesowo E 196, k. 98v: „[Infans] Josephus +. Josephus Jendritzki ludimagister in loco coram me Andreae Heck parochi confessus est, hunc Josephum esse filium suum. Susanna Pauli Jaszynski proprietarii filia; accep[tavit]. [Patrini] Antonius Jaszynski colonus ex Maj[ori] Bessau, Elisabetha p[ia]e d[efuncti] Laurentii Ertmann libertini in Sauerbaum filia”.

²⁹² AAWO, Ap, Biesowo E 200, k. 18: „[Contrahentes] Josephus Jendritzki ludirector ex Maj[ori] Bessau cum Susanna Pauli Jaszynski proprietarii ibidem filia. Sponsus 25 [annorum], sponsa 19 annorum. [Testes] Ignatius Jendritzki civis arcularius Bischoffsburgensis et Michael Rogalla libertinus ex Min[ori] Bessau”.

²⁹³ AAWO, Ap, Biesowo E 196, k. 103v: „[Parentes] Josephus Jendritzki ludirector, Susanna Pauli Jaszynski proprietarii filia. [Infans] Franciscus. [Patrini] Ignatius Jendritzki civis, Elisabetha Joannis Jendritzki civis arcularii uxor, ambo ex Bischoffsburg”.

²⁹⁴ Ibidem, k. 109 – chrzestnymi Elżbiety byli: „Joannes Jendritzki arcularius civis ex Bischoffsburg, Magdalena p[ia]e d[efuncti] Simonis Banrock sartoris olim in Sacratilia filia, mater familias plebanalis in Maj[ori] Bessau”.

²⁹⁵ Ibidem, k. 116v – chrzestnymi Ignacego byli: „Guilhelmus Petri Helbich possess[oris] nob[il]is Kunzkeimiensis filius, Catharina Joannis Jendritzki civis Bischoffsburgensis filia”.

²⁹⁶ Ibidem, k. 122 – chrzestnymi Zuzanny byli: „Franc[iscus] Ehm scultetus, Marianna Orlowska coloni uxor ex Maj[ori] Bessov” (przy chrztach Zuzanny i Anny nazwisko ojca zapisano: „Gendritzki”).

²⁹⁷ Ibidem, k. 128 – chrzestnymi Anny byli: „Michael Baginski colonus, Anna Neumann viae publicae inspectoris uxor in Maj[ori] Bessov”.

²⁹⁸ Ibidem, k. 137v – chrzestnymi Antoniego byli: „Antonius Jendritzki civis Bischoffsburgensis, Anna Jasinska proprietarii filia in Maj[ori] Bessov”.

²⁹⁹ AAWO, Ap, Biesowo E 197, k. 5v–6 – chrzestnymi Jana byli: „Anton Jasiński Eigenkätner Sohn in Gr[oss] Boessau, Susanna Openkowska Antheilbesitzer Tochter in Sauerbaum”.

dze zmarłych – jeden rok (faktycznie nie ukończył jedenastu miesięcy); Franciszek³⁰⁰, 23 października – pogrzeb 26 października – 1837; licząca 5/4 roku Elżbieta³⁰¹, 5 maja – pogrzeb 8 maja – 1839 r. przeżywszy 3/4 roku; Ignacy³⁰². Z kolei w dwa dni po urodzeniu, 1 marca – pogrzeb 5 marca – 1847 r., zmarł z powodu konwulsji (może to objawy padaczki?) najmłodszy synek Jan³⁰³, natomiast 3 lutego – pogrzeb 8 lutego – 1852 r. (już po śmierci ojca i powtórny zamążpójściu matki) z powodu zapalenia gardła zmarła mieszkająca wówczas w Czerwoncu prawie dziesięcioletnia córka Anna³⁰⁴. Ojciec zmarłych dzieci nie był zbyt hojny w kwestii opłat za podzwonne podczas ich pogrzebów: Franciszkowi opłacił cztery uderzenia dzwonu pogrzebowego, a Elżbiecie i Ignacemu po trzy (w zapiskach o pogrzebach Jana i Anny tej informacji nie odnotowano).

Wkrótce po swoim ożenku, 25 listopada 1833 r., Józef Jędrycki był w Biskupcu świadkiem na pierwszym ślubie swojej kuzynki, najstarszej córki wuja Ignacego, Marianny (rocznik 1806) z Józefem Schrodą³⁰⁵, po dziesięciu latach – 20 listopada 1843 r. – świadkiem na ślubie swego młodszego brata Antoniego (rocznik 1816) z Elżbietą z domu Chmielewską³⁰⁶, a 20 października 1846 r. świadkiem na ślubie swojej młodszej siostry Katarzyny (rocznik 1819) z Józefem von Openkowskim³⁰⁷.

Józef Jędrycki był też dwukrotnie chrzestnym: w Zerbuniu 17 czerwca 1834 r. urodzonej dzień wcześniej – Marianny, córki wolnego chełmińskiego Piotra Scharlee i Zuzanny z domu Ertmann³⁰⁸ oraz w Biesowie 15 czerwca 1835 r. – urodzonego dwa dni wcześniej – Józefa, syna kołodzieja Franciszka Lehrmana i Gertrudy z domu Plehn³⁰⁹. Żona Józefa Jędryckiego, Zuzanna, była 28 marca 1837 r. w Biskupcu chrzestną urodzonego dziesięć dni wcześniej Antoniego, syna komornika Józefa Janusza i Rozalii z domu Czync[z]ol³¹⁰.

³⁰⁰ Sächsisches Staatsarchiv. Leipzig, Gross Bössau 30a, Liber mortuorum (Sterbefälle) 1798–1847, k. 52v.

³⁰¹ Ibidem, k. 57.

³⁰² Ibidem, k. 60.

³⁰³ AAWO, Ap, Biesowo E 202, k. 2v–3: „Johann Sohn des Lehrers Joseph Jendritzki, 2 [Tage], [Krankheit] Krämpfe”.

³⁰⁴ Ibidem, k. 47v–48: „Anna Tochter des verstorbenen Lehrer Joseph Jendrycki und der Susanna geb[orne] Jasinski, 2di voti Galinowski Eigenkätner. [Wohnort des Verstorbenen] Rothfliess. [Alter] 9 [Jahre] 10 [Monate]. [Krankheit oder sonstige Todesart] Halsentzündung. [Minderjährige oder sonstige Erben des Verstorbenen] Die unmündige Geschwister Joseph, Susanna und Anton Jendrycki, Rothfliess”.

³⁰⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 43, k. 66: „[Testes] Anastasius Peper servus civitatis et Joseph Gendritzki ludirector in Bessau”.

³⁰⁶ Ibidem, k. 129v: „[Testes] Jos[ephus] Jędrycki scholaerega Bessoviensis, Ignatius Krause civ[is] loci” [Bisburg].

³⁰⁷ Ibidem, k. 146: „[Testes] Jos[ephus] Jędrycki ludimagis[ter] in Gr[oss] Boessau & Jos[ephus] Neumann libert[inus] e Sauerbaum”.

³⁰⁸ AAWO, Ap, Biesowo E 196, k. 102v: „[Patrini] Josephus Jendritzki ludirector ex Maj[ori] Bessau, Marian[na] Andrae de Knobbelsdorff nobil[is] possessoris aliquot mansorum uxor ex Sauerbaum”.

³⁰⁹ Ibidem, k. 106: „[Patrini] Josephus Jendritzki ludirector, Barbara Pauli Jaszynski proprietarii uxor, ambo ex Maj[ori] Bessau”.

³¹⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 35, k. 307: „[Patrini] Ant[oni]us Gendricki juvenis et Susanna Josephi Gendricki ludirectoris in Bessau uxor”.

Józef Jędrycki junior (rocznik 1833) został odnotowany w biesowskiej księdze zmarłych w czerwcu 1853 r. w gronie osób osieroconych wskutek śmierci jego matki, Zuzanny, jako małoletni dziewiętnastolatek mieszkający w Czerwoncu³¹¹. W latach późniejszych Józef nie pojawia się w księgach biesowskich i biskupieckich, z czego należy wnosić – oczywiście jeśli nie przeniósł się poza teren obu tych parafii i żył tak długo, być może nadal w Czerwoncu – że przynajmniej do sześćdziesiątego drugiego/sześćdziesiątego czwartego roku życia pozostał kawalerem, a zmarł po 1873/1875 r. (do takich wniosków uprawnia stan zachowania ksiąg małżeństw i zmarłych parafii Biesowo i Biskupiec).

Córka Józefa i Zuzanny Jędryckich, Zuzanna (rocznik 1840), wyszła za mąż za urodzonego 23 listopada – chrzest 24 listopada – 1839 r. szewca Jana Krausego³¹². Ślub odbył się najpewniej jesienią 1867 r., prawdopodobnie w Biskupcu, z którym rodzina nieżyjącego już wtedy ojca Zuzanny była przecież mocno związana (w zachowanej biesowskiej księdze małżeństw tej ceremonii nie ma). W zasadzie kompletne biskupieckie księgi małżeństw nie odnotowują ślubów właśnie od 8 października do 31 grudnia 1867 r. (podobne luki są w nich także z lat 1847–1848, 1854–1855, z 1868 r., z którego brak adnotacji o czterdziestu jeden początkowych ceremoniach i – po odnotowaniu jedenastu ślubów – również o pozostałych zawartych do końca tego roku, a także z jesieni 1873 r.). Małżonkowie doczekali się narodzin pięciorga dzieci: Marty (10 sierpnia – chrzest 13 sierpnia – 1868³¹³); Marii (10 stycznia – chrzest 14 stycznia – 1872³¹⁴); Anny (2 lutego – chrzest 8 lutego – 1874³¹⁵); Jana (27 listopada – chrzest 5 grudnia – 1875³¹⁶) i Augusta (17 maja – chrzest 19 maja – 1878 r.³¹⁷).

Syn Józefa i Zuzanny Jędryckich, Antoni (rocznik 1844), korzystając zapewne ze wsparcia rodziny ojca, zamieszkał w wieku dojrzałym w Biskupcu, gdzie został najpierw czeladnikiem kuśnierskim, a w końcu samodzielnym mistrzem kuśnierskim. Związki z Biesowem jednak utrzymywał, o czym świadczy fakt, że 21 listopada 1869 r. był tam chrzestnym Cecylii Boenke, córki Józefa

³¹¹ AAWO, Ap, Biesowo E 202, k. 59.

³¹² AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 21v: „[Parentes] Augustus Krause civis et sutor et Barbara Zielinski. [Infans] Joannes. [Patrini] Andr[eas] Krause civis, Maria Plocki civis”.

³¹³ AAWO, Ap, Biskupiec E 38, k. 234v–235 – chrzestnymi Marty byli: „Andr[eas] Krause Schuhm[acher] B[isburg], Cath[arina] Boehnke B[auer]fr[au] [Gross] Boessau”.

³¹⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 70v–71 – chrzestnymi Marii byli: „Val[entin] Krause Schuhm[acher] ibid[em] [Bisburg], Valeska Galinowski virg[o] Kuntzkeim”.

³¹⁵ Ibidem, k. 144v–145 – chrzestnymi Anny byli: „Ign[at]z Krause Schuhm[acher], Jul[ianna] Jendritzki Kürsch[ner]fr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

³¹⁶ Ibidem, k. 208v–209 – chrzestnymi Jana byli: „Andr[eas] Krause Schuhm[acher] ibid[em], Mar[ia]n[na] Krause Schuhm[acher]fr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

³¹⁷ Ibidem, k. 298v–299 – chrzestnymi Augusta byli: „Ulrich Krause Schuhm[acher] ibid[em], Anna Szauka Töpferfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

i Barbary z domu Jasinski (Józef Boenke/Boehnke to być może pochodzący z Wilimów nauczyciel, wymieniony na s. 51 przez edytora pamiętnika), a 30 stycznia 1870 r. chrzestnym Marty Jasinski, córki Józefa i Marian[ny] z domu Behrendt, wywodzącej się z Barczewa (krewnych/powinowatych jego nieżyjącej już matki); w obu przypadkach jego dane zapisano w księdze: „Anton Jędrycki/Jędricki Kürschnergesell Bischofsburg”³¹⁸.

Tenże kuśnierz Antoni Jędrycki (rocznik 1844) ożenił się 4 lipca 1871 r. z Julianną Narewski³¹⁹, urodzoną 14 czerwca – chrzest 20 czerwca – 1847 r.³²⁰ Z tego związku przyszło na świat pięcioro dzieci: Bernard (18 maja – chrzest – 20 maja 1872³²¹, dziecko zmarło z powodu osłabienia organizmu już po niecałych dwóch miesiącach 8 lipca – pogrzeb 12 lipca – 1872³²²); Oskar (14 maja – chrzest 22 maja – 1873³²³, dziecko zmarło po niespełna pięciu miesiącach 11 października – pogrzeb 14 października 1873³²⁴); Jan (18 lipca – chrzest 26 lipca – 1874³²⁵); Maria (13 października – chrzest 24 października – 1875³²⁶) i Agnieszka (17 lipca – chrzest 22 lipca – 1877³²⁷, z adnotacji marginalnej w księdze chrztów wynika, że 31 sierpnia 1909 r. w Karge-Korbeck wyszła za mąż za Henryka Kärkera).

Z analizy ksiąg małżeństw parafii Biesowo i Biskupiec wynika, że Antoni Jędrycki zmarł po 1873/1875 r. (na takie stwierdzenia pozwala stan zachowania ksiąg metrykalnych obu wymienionych parafii).

Zapiska z biskupieckiej księgi małżeństw, odnosząca się do wymienionego wyżej kuśnierza (nazwanego mylnie stolarzem) Antoniego Jędryckiego, syna śp. Józefa, nauczyciela z Biesowa (określonego mylnie synem kuśnierza Józefa z Biskupca), wymaga choćby krótkiego komentarza, aby wyjaśnić, że w tej

³¹⁸ AAWO, Ap, Biesowo E 198, k. 5v–6 i 7v–8.

³¹⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 129v–130: „Anton Jędricki Tischler, Sohn des Kürschners Jos[eph] Jędricki aus Bisburg juv[enis] 26 [annorum], Julianna T[ochter] d[es] + Schmidtes Joachim Narewski Bisburg vir[go] 24 [annorum]. [Die Zeugen] Bonav[entura] Skibowski Schlosserm[ei]st[er], Joh[ann] Krause Schuhmach[er] ibid[em].”

³²⁰ AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 8v–9: „[Parentes] Joachim Narewski civis scrinarius, Barbara fil[ia] Franc[isci] Karaś civis rotarii. [Infans] Julian[na]. [Patrini] Joann[es] Alshut civ[is] sutor, Elisabeth Nowowiecki civ[is].”

³²¹ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 83v–84 – chrzestnymi Bernarda byli: „Joh[ann] Krause Schuhm[acher] ibid[em], Anna Rohde Fleischerfr[au] d[i]t[er]o [Bisburg].”

³²² AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 202v–203: „Bernhard S[ohn] d[es] Kürschnerm[eister]s Anton Jędricki 2 [Monate], Schwache.”

³²³ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 119v–120 – chrzestnymi Oskara byli: „Val[entin] Krause Nagelschmidt, Barb[ara] Böhnke – Gr[oss] Boessau.”

³²⁴ AAWO, Ap, Biskupiec E 51, k. 239v–240: „Oscar S[ohn] d[es] Kürschnerm[eister]s Anton Jędricki.”

³²⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 160v–161 – chrzestnymi Jana byli: „Ign[atz] Rohde Fleischerm[eister] ibid[em], Carl Krause Nagelschmidtfr[au] d[i]t[er]o [Bisburg].”

³²⁶ Ibidem, k. 204v–205 – chrzestnymi Marii byli: „Carl Palmowski Bäcker ibidem, Val[entin] Hahn Fleischerfr[au] dito [Bisburg].”

³²⁷ Ibidem, k. 269v–270 – chrzestnymi Agnieszki byli: „Valentin Krause Nagelschmidt ibidem, Susanna Krause Schuhmacherfr[au] dito [Bisburg].”

wzmiance – mimo błędnej informacji proboszcza – faktycznie chodzi o kuśnierza Antoniego, syna śp. nauczyciela biesowskiego (za jego właściwym zawodem przemawia pięć zapisek związanych z chrztami jego dzieci: w każdej nazwano go kuśnierzem/mistrzem kuśnierskim).

W biskupieckiej księdze małżeństw proboszcz zapisał, że 4 lipca 1871 r. z Julianną Narewski ożenił się Antoni Jędrycki „stolarz, syn mistrza kuśnierskiego Józefa Jędryckiego z Biskupca”. Tymczasem Józef Jędrycki (1812–1854) z Biskupca (ojciec trzech synów: urodzonego w 1840 Józefa juniora, urodzonego w 1844 Augusta i urodzonego w 1851 r. Ludwika) był stolarzem i – co ważne – w momencie ślubu Antoniego już nie żył. Z kolei warto zwrócić uwagę na osoby chrzestnych niektórych dzieci kuśnierza Antoniego Jędryckiego i Julianny Narewski: chrzestną ich drugiego syna, Oskara, była Barbara Böhnke z Biesowa (zob. wyżej: był to niejako rewanż towarzyski Barbary, której córkę jesienią 1869 r. trzymał w Biesowie do chrztu Antoni Jędrycki, czeladnik kuśnierski z Biskupca), chrzestną najstarszej córki, Marii, była żona biskupieckiego rzeźnika Waleska Hahn z domu Galinowski – przyrodnia siostra Antoniego, a chrzestną najmłodszej córki, Agnieszki, była żona biskupieckiego szewca Zuzanna Krause – rodzona siostra Antoniego.

Ponadto chrzestną urodzonej w 1868 r. Marty, córki Jana i Zuzanny Krausów, była Katarzyna Boehnke z Biesowa (zob. wyżej), a chrzestną urodzonego w 1874 r. Franciszka juniora, syna Franciszka i Anny Jędryckich, była Marianna Böhnke (zob. wyżej).

Nauczyciel Józef Jendritzki zmarł na zapalenie płuc w Biesowie w wieku trzydziestu dziewięciu lat 11 sierpnia 1847 r. i 14 sierpnia pochowano go tamże³²⁸.

Jak w kontekście faktu doczekania się przez Józefa Jędryckiego ośmiorga dzieci, zapraszania go na świadka ceremonii zaślubin jego bliskich krewnych oraz – co tu najistotniejsze – na chrzestnego dzieci jego znajomych, ponadto w świetle jego niemal siedemnastoletniego – nieprzerwanego – stażu pracy pedagogicznej oraz tego, że umarł przecież nie z powodu choroby psychicznej, traktować „rewelację” Franciszka Liedera o tym, iż Józef Jędrycki po kilku latach pracy nauczycielskiej w Biesowie ponoć postradał zmysły? To jedna z kilku plotkarskich informacji, jakie pamiętnikarz zaserwował w swoich wspomnieniach spisanych po latach, już w dojrzałym wieku.

³²⁸ AAWO, Ap, Biesowo E 202, k. 9v–10: „Joseph Jendritzki Schullehrer, Gr. Boessau, + 11. August 1847 um 10 Uhr in der Nacht, [Alter] 39 [Jahre], [Ob disponiert zum Tode] ja, Aerzliche Hülfe mit Brustentzündung, [Minderjährige oder sonstige Erben des Verstorbenen] den Witwen Susanna geb[ohrene] Jasinski und minorenne Susanna, Anna und Anton in Gr. Boessau, [Gefälle an Kirche] 3 Thlr. 1 Sgr. 4 Pf., [Tag der Beerdigung] 14. August, Dem Gemahl von 14. August 1847 vorigenzeicht”.

Fakt pojawiania się Józefa Jędryckiego w roli chrzestnego najlepiej świadczy o niesłuszności twierdzeń Franciszka Liedera dotyczących rzekomej choroby psychicznej biesowskiego nauczyciela. Przecież już dokument papieża Pawła V „Rituale Romanum” z 1614 r. zobowiązywał proboszczów, aby nie dopuszczali osób niegodnych (za takie uznawano m.in. chorych umysłowo) do sprawowania posługi rodziców chrzestnych. Ponadto także później w wielu statutach diecezjalnych podkreślano, że nie należy dopuszczać m.in. chorych umysłowo na rodziców chrzestnych³²⁹. Czyżby pamiętnikarz mógł trafniej ocenić po latach stan zdrowia psychicznego Józefa Jędryckiego z perspektywy Warszawy (gdzie spisywał swoje wspomnienia) niż na bieżąco posługujący na miejscu, a więc znający swoich parafian i ich gości z niedaleka, proboszczowie parafii warmińskich?

Wdowa Zuzanna, odczekawszy z półrocznym naddatkiem roczną żałobę po mężu, 6 lutego 1849 r. wyszła w Biesowie za młodszego o dziesięć lat nauczyciela z Czerwonki Jana Galinowskiego³³⁰. Małżonkowie doczekali się narodzin dwojga dzieci: 10 sierpnia – chrzest w Czerwonce 14 sierpnia – 1849 r. syna Jana Karola³³¹ i 18 października – chrzest w Biesowie 2 listopada – 1851 r. córki Waleski³³². Niestety, Jan Karol zmarł w Czerwonce z powodu opuchlizny (czy też na nowotwór?) 30 listopada – pogrzeb 4 listopada – 1850 r., mając nieco ponad 1 rok 3 miesiące³³³.

Niebawem, 18 czerwca – pogrzeb 21 czerwca – 1853 r., zmarła w Czerwonce w wieku trzydziestu siedmiu lat ciężarna matka dwojga wymienionych dzieci, Zuzanna, w następstwie komplikacji po poronieniu kolejnego dziecka³³⁴.

Waleska została odnotowana jako chrzestna w biskupieckiej księdze chrztów dwukrotnie: 14 stycznia 1872 r. jako niezamężna mieszkanka wówczas Droszewa

³²⁹ Zob. J. Podolecki, *Szafarz sakramentu chrztu od Soboru Trydenckiego do czasów najnowszych*, Studia Warmińskie, 1971, t. 8, s. 175; J. Hochleitner, *Sakrament chrztu na Warmii w potrydenckiej liturgii i zwyczajach*, Studia Warmińskie, 2002, t. 39, s. 287. Na temat problematyki związanej z sakramentem chrztu także: B. Kumor, *Przepisy prawne w sprawie chrztu dzieci w XVI-XVIII w.*, *Przeszłość Demograficzna Polski*, 1976, t. 9, ss. 41–56 i J. Hochleitner, *Warmińskie nowożytnie księgi chrztów jako źródło historyczne*, *Echa Przeszłości*, 2001, t. 2, ss. 139–152.

³³⁰ AAWO, Ap, Biesowo E 201, k. 6v–7; „6. Februar 1849 in Gr[oss] Boessau. Johann Galinowski Schullehrer in Rothfliess, unverehnlit 24 [Jahre] K[atholisch], Susanna Jendritzka Schullehrerwittwe in Rothfliess, Wittwe 34 [Jahre] K[atholisch]. [Zeugen] Stephan Behrendt hier [Gross Boessau], Franz Galinowski in Hirschberg Schullehrer, [Ort und Zeit des Aufgebots] [den] 21. und 28. Januar und 4. Februar”.

³³¹ AAWO, Ap, Biesowo E 197, k. 5v–6: „[Vater] Johann Galinowski Lehrer, k[atholisch]. [Mutter] Susanna geb[orene] Jasińska Imi voti Jendrycka, k[atholisch]. [Tauf-Pathen] Franc[iscus] Galinowski Lehrer in Hirschberg, Josephin[a] Kintat geb[orene] Sochacki Heinrichswalde bei Tilsit”.

³³² *Ibidem*, k. 49v–50: „[Vater] Johan Galinowski Rothfliess Eigenthämer, [Mutter] Susanna geb[orene] Jasińska Imi voti Gendrizka Ehefrau. [Tauf-Pathen] Johan Saalmann Schulz, Marianna Demski Lehrerrfrau in Willims”.

³³³ AAWO, Ap, Biesowo E 202, k. 37v–38: „Johann Carl Sohn des Schullehrers Johann Galinowski. [Alter] 1 [Jahr] 3 [Monate]. [Krankheit oder sonstige Todesart] Geschwulst”.

³³⁴ *Ibidem*, k. 58v–59: „Susanna Frau des Lehrers Johann Galinowski. [Alter] 37 [Jahre]. [Krankheit oder sonstige Todesart] Folgen von Abortus. [Ob disponirt zum Tode] ja. [Aerztliche Hülfe] nein. [Minderjährige oder sonstige Erben des Verstorbenen] Der Wittwer Johann Galinowski u[nd] die min[orene] Kinder: Joseph 19jährig, Susanna 13 [Jahre], Anton 8 [Jahre] cognom[en] omnes Jendritzki, Valesca 1 2/3 [Jahre]”.

trzymała do chrztu urodzoną cztery dni wcześniej Marię, córkę szewca Jana Krausego i Zuzanny z domu Jędryckiej, swojej przyrodniej siostry³³⁵, a 17 lipca 1881 r. już jako zamężna mieszkanka Biskupca była matką chrzestną urodzonej tydzień wcześniej Marii, córki kuśnierza Wiktora Leja i Elżbiety z domu Płocki³³⁶.

Zapewne jesienią 1873 r., prawdopodobnie w Biskupcu, Waleska Galinowski wyszła za mąż za rzeźnika biskupieckiego Antoniego Hahna (w zachowanej biesowskiej księdze małżeństw zapiski o tym ślubie nie znajdujemy, natomiast uszkodzenia biskupieckiej księgi małżeństw po 11 listopada i po 25 listopada 1873 r. zasadnie kierują domniemania dotyczące miejsca odbycia się tej ceremonii na Biskupiec – miejsce zamieszkania pana młodego, a po ślubie miejsce zamieszkania nowożeńców i chrztu ich dziecka). Małżonkom 15 października – chrzest 18 października – 1874 r. urodził się syn Franciszek³³⁷.

Antoni Hahn urodził się w Łabuchach (Labuch) 10 października – chrzest 15 października – 1845 r.³³⁸, a zmarł po 1875 r. (na tej dacie kończy się ostatnia zachowana dziesiętnastowieczna biskupiecka księga zmarłych), raczej bliżej 1880 r. Owdowiała Waleska Hahn 24 stycznia 1882 r. wyszła w Biskupcu po wtórnie za mąż za starszego o rok stolarza Krzysztofa Merchela³³⁹. Małżeństwo to nie doczekało się potomstwa.

Jerzy Przeracki, *Die Genealogie der Familie Jędrycki aus Bischofsburg*

Zusammenfassung

1986 gab Janusz Jasinski das Tagebuch von Franciszek Lieder unter eigenem Titel Ermland meiner jungen Jahre heraus. In dieser Publikation erscheint – in Bezug auf die Lehrtätigkeit seines Vaters, Jan Lieder – die Figur Józef Jędryckis, seines Nachfolgers in der Schule in Bessau, der aus Bischofsburg herkam. Diese Figur gab dem Autor des vorliegenden Beitrags den Anstoß, die familiären Bezüge der Stammes von Jędryckis

³³⁵ AAWO, Ap, Biskupiec E 39, k. 70v–71 – chrzestnymi Marii Krause byli: „Val[entin] Krause Schuhm[acher] ibid[em], [czyli: Bisburg], Valeska Galinowski virg[o] Kuntzkeim”.

³³⁶ Ibidem, k. 421v–422 – chrzestnymi Marii Lej byli: „Jos[eph] Krause Bürgerssohn ibid[em], Valeska Hahn Fleischerfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

³³⁷ Ibidem, k. 169v–170: „Anton Hahn Fleischer, Valesca Galinowski Gr[oss] Boessau. [Kind] Franz. [Tauf-Pathen] Joh[ann] Krause Schuhm[acher] ibid[em], Sus[anna] Battel Fleischerfr[au] d[i]t[o] [Bisburg]”.

³³⁸ AAWO, Ap, Biskupiec E 36, k. 71: „Antonius Hahn col[onus] et Anna Klein. [Kind] Antonius. [Tauf-Pathen] Ant[onius] Zatryp civ[is]Bisb[urgensis], Cathar[ina] Fox civ[is] Bisb[urgensis]”.

³³⁹ AAWO, Ap, Biskupiec E 45, ss. 166–167: „Christoph Merchel Tischler Bischofsburg vid[uus] 31 [Jahre] kath[olisch], Valesca geb[orene] Galinowski Fr[au] v[on] + Fleischers Anton Hahn Bischofsburg vid[uus] 30 [Jahre] kath[olisch]. [Zeugen] Jos[eph] Raffel Fleischer, Franz Merchel Drechsler ibid[em]”.

Krzysztof Merchel ur. się 22 III – chrzest 1 IV – 1850 r. – AAWO, Ap, Biskupiec E 37, k. 61v–62: „Christophorus Merchel civ[is] tornator, Rosa nata Kintzel [córka obywatela barczewskiego Bartłomieja]. [Kind] Christoph[orus]. [Tauf-Pathen] Michael Lej civis sartor, Julian[n]a Hahn civ[is] pist[oris] ux[or]”. Świadek na jego ślubie, starszy brat Franciszek, ur. się 24 IV – chrzest 23 V – 1847 r., a jego chrzestnymi byli: „Petrus Königsmann col[onus] in Neidims, Barb[ara] Skoczylaczynski civ[is]” (ibidem, k. 8v–9). Ożenił się on 26 X 1868 ze swą rówieśniczką Rozalią, córką biskupieckiego krawca Franciszka Hahna (AAWO, Ap, Biskupiec E 44, k. 117v–118).

aus Bischofsburg zu präsentieren (die Personen mit diesem Namen kommen auch in anderen ermländischen Städten vor).

Nach vielen Jahren – dank dem Zugang zu ermländischen Urkundenbüchern, die 2002 aus Regensburg in das Erzdiözesanarchiv Ermlands in Olsztyn herbei geholt wurden – konnte man die Bestimmungen des Herausgebers und die Ausführungen des Tagebuchautors mit den genealogischen Informationen, die in diesen wertvollen Quellen enthalten sind, in Beziehung bringen. Eine wesentliche Ergänzung für das Thema des Beitrags bilden Daten aus dem ältesten erhalten gebliebenen Taufbuch und dem ältesten Totenregister der Gemeinde Bessau, die sich im Sächsischen Staatsarchiv, dem Staatsarchiv Leipzig befinden (diese Informationen wurden dank Freundlichkeit und Wohlwollen des Leipziger Archivars Herrn Dr. Thoralf Handke beschaffen, bei dem sich der Autor für Verständnis und Mühe bei der Durchführung der Quellenforschung herzlichst bedankt), außerdem aus dem ältesten Heiratsbuch der Gemeinde Bessau und anderen Urkundenbüchern, die sich im Erzdiözesanarchiv Ermlands in Olsztyn befinden.

Übersetzt von Christiane Schultheiss

Jerzy Przeracki, *Genealogy of the Jędrycki family from Biskupiec*

Summary

In 1986. Janusz Jasinski gave print of diary of Franiszek Lieder under the title „Warmia my young years”, in which, among others - in connection with the work of his father Jan Lieder as a teacher in Biesowo - appears silhouette of his successor in the local school, Józef Jędrycki, derived from Biskupiec. The figure of Jędrycki gave rise to the presentation of relationships of Jędrycki family from Biskupiec (persons with this name we meet in other cities of Warmia).

After years - through access to Warmia vital records, brought in 2002 from Regensburg to the Archives of the Archdiocese of Warmia in Olsztyn - you can confront the arguments of the diarist and publisher with the genealogical information contained in these valuable sources. An important data complement to the article topic from the oldest surviving book of baptisms and the oldest books of the dead from parish Biesowo stored in Sächsisches Staatsarchiv. Staatsarchiv Leipzig (this information was obtained thanks to the kindness and courtesy of the Leipzig archivist Dr. Thoralf Handke, whom the author would like to thank for understanding and the effort to carry out the query source), and the oldest book of the parish Biesowo marriages and other vital records, stored in the Archives of the Archdiocese of Warmia in Olsztyn.

Translated by Jerzy Kielbik